

zenički privredni

2018

BILTEN

SLUŽBE ZA PRIVREDU I UPRAVLJANJE RAZVOJEM GRADA ZENICA I ZENIČKE RAZVOJNE AGENCIJE ZEDA

UVOD

Zenica je grad multietičnosti i multikulturalnosti, grad koji ima historiju, kulturu i tradiciju i sve predispozicije da bude nosilac razvoja ovog dijela Bosne i Hercegovine. U proteklom periodu, Zenica je grad koji se značajno razvio i postavio dobre temelje budućeg razvoja.

Novi projekti su osnova za razvoj svakog grada, a Grad Zenica koristeći sve instrumente podrške doprinio je razvoju poslovnog okruženja i promociji poduzetništva, kreiranju povoljnih uslova za domaća i inostrana ulaganja u privredu, pružio je podršku malim i srednjim preduzećima u podizanju njihove konkurentnosti, stvaranju povoljnog ambijenta, unapređenju životnog standarda i kreiranju pozitivnog imidža Zenice.

Dokaz da je mnogo postignuto i unapređeno jeste i činjenica da je Grad Zenica nosilac prestižnog regionalnog BFC sertifikata koji je potvrda opredjeljenja Gradske uprave na lokalnom ekonomskom razvoju i poboljšanju ambijenta za život i rad svih građana. BFC sertifikat je dokaz da su općine odnosno njihove službe na usluzi domaćim i stranim investitorima.

ODRŽANE SJEDNICE PRIVREDNOG SAVJETA GRADA ZENICE

Privredni savjet Grada Zenice osnovan je s ciljem uspostave kontinuiranog javno – privatnog dijaloga i napređenja poslovnog i općeg ambijenta u Gradu Zenici.

Privredni savjet grada je savjetodavno tijelo koje se sastoji od ukupno 15 članova i to: osam predstavnika privatnog sektora, dva predstavnika organizacija civilnog društva - nevladine organizacije, pet predstavnika javnog sektora (Gradska uprava i javna preduzeća, te institucije na lokalnom nivou). Ovaj Savjet posjeduje svoj Poslovnik o radu i program rada.

Tehničko-organizacijske poslove za potrebe djelovanja Savjeta vrši Služba za ekonomske odnose i poduzetništvo.

U 2018. godini održane su ukupno 4 sjednice Privrednog savjeta na kojima su diskutovane brojne teme o uspostavi saradnje i međusobnog informisanja javnog i privatnog sektora, razmatranja značajnijih razvojnih pitanja i prijedloga

mjera za unapređenje poslovnog okruženja i konkurentnosti, o pokretanju inicijativa za izmjene postojećih i donošenje novih regulativa na višim nivoima vlasti s ciljem unapređenja ambijenta u poslovnom sektoru, te razmatranju inicijativa i projekata za uspostavu javno-privatnog partnerstva s ciljem unapređenja javnih usluga.

UZ PODRŠKU GRADSKE UPRAVE OTVORENO 41 NOVO RADNO MJESTO

U Budžetu Grada Zenica za 2018. godinu za sve podsticajne mjere bio je planiran ukupan iznos od 300.000,00 KM. Od toga, za Javni poziv „Podsticaj samozapošljavanja i zapošljavanja kroz razvoj start-up projekata“, bio je planiran iznos od 60.000,00 KM. Od navedenog iznosa u 2018. godini, nadležna Služba je realizovala podsticaje u ukupnom iznosu od 57.000,00 KM. Pravo je ostvarilo 17 korisnika što je rezultiralo otvaranjem 17 novih radnih mjesta.

Za Javni poziv „Podsticaj razvoja postojećih mikro, malih i srednjih preduzeća na području Grada Zenica za 2018. godinu“, bio je planiran iznos od 240.000,00 KM, za dvije prioritetne oblasti sa po dvije mjere, a realizovan iznos od 203.295,00 KM. Pra-

vo po ovom Javnom pozivu je ostvarilo ukupno 38 korisnika, od čega je 14 korisnika otvorilo nova 24 radna mjesta, a 24 korisnika su ostvarila pravo na subvenciju nabavke opreme. Ukupno realizovani podsticaji, po osnovu objavljena dva javna poziva, na području Grada Zenica, u 2018. godini izno-

se 260.295,00 KM, od čega je ukupno isplaćeno 122.018,00 KM na ime obaveznih doprinosa, a preostali dio u iznosu od 137.631,00 KM isplaćen je za nabavku opreme neophodne za obavljanje djelatnosti. Realizacija planiranih sredstava iznosi 86,76 %.

GRAD ZENICA I BBI BANKA PODRŽAVAJU MALA I SREDNJA PREDUZEĆA SA PODRUČJA ZENICE OKONČAN PROJEKAT FINANSIJSKE LINIJE ZA PRIVREDNE SUBJEKTE

U aprilu 2018. godine Grad Zenica je potpisao Ugovor o poslovnoj saradnji sa BOSNA BANK INTERNATIONAL d.d. Sarajevo gdje su obezbijeđena sredstva u iznosu od 5.000.000,00 KM, od kojih je Grad Zenica u Budžetu za 2018. godine obezbijedio subvenciju dijela profitne marže u iznosu od 100.000,00 KM. Grad Zenica se obavezao da će izvršiti regresiranje i subvencioniranje dijela profitne marže (kamate) za Korisnike sredstava kojima finansiranje bude odobreno iz kreditne linije, tj.

- Za kratkoročna revolving finansiranja visina subvencionirane profitne stope bila je 0,97% (3,97% prije subvencije), za iznos do 500.000,00 KM, koji se odobrio za tekuće poslovanje se odobrio u roku od 12 (dvanaest) mjeseci.

- Za dugoročna finansiranja visina subvencionirane profitne stope bila je 1,97% (4,97% prije subvencije), za iznos do 500.000,00 KM, koji se odobrio u roku do tri godine (36 mjeseci).

Zaključno sa 30.11.2018.godine, 23 kompanije iskoristile su ovaj kreditni aranžman, od kojih je 11 iskoristilo kratkoročno revolving finansiranje, dok je 12 kompanija iskoristilo dugoročno revolving finansiranje. Prosječan iznos odobrenih sredstava po kompaniji iznosio je 71.500,00 KM.

Ovaj projekat je osigurao finansijsku liniju za kompanije registrovane na području Grada Zenice po veoma povoljnoj, subvencioniranoj stopi. Pokretanje ove finansijske linije jedna je od mjera podsticaja privredi i zapošljavanju, koju

Grad Zenica provodi u cilju razvoja privrede Grada, novih zapošljavanja, te zaustavljanja odlaska mladih ljudi. U nastojanjima Gradonačelnika Fuada Kasumovića da Grad postane mjesto sa najboljim poslovnim okruženjem, 2019. godine se planira izdvajanje dodatnih sredstava za ovakve i slične projekte. Zahvaljujući ovoj finansijskoj liniji BBI Banke privrednici u Gradu Zenici su dobili jako povoljna sredstva na tržištu.

Mjera regresiranja i subvencioniranja dijela kamatne stope za privredne subjekte u iznosu od 91.661,56 KM od planiranih 100.000,00 KM realizovana je u saradnji sa BBI bankom, koja je odobrena putem javnog poziva, odnosno posredstvom koje je privrednim subjektima plasirano 2.162,760,07 KM.

RAZVOJ ŽENSKOG PODUZETNIŠTVA U 2018. GODINI

Prioritetna oblast za razvoj poduzetništva za 2018. Godinu bio je svakako "podsticaj ženskom poduzetništvu" u Gradu Zenici, i to subvencija obaveznih doprinosa i nabavka opreme i slično za obavljanje osnovne djelatnosti.

Za ovu prioritetnu oblast bio je planiran iznos od 40.000,00 KM podsticaja, odnosno 20.000,00 KM za subvenciju obaveznih doprinosa i 20.000,00 KM za nabavku opreme, a sredstva su osigurana na sljedeći način:

1. "Zapošljavanje novih radnika" osigurana sredstva u iznosu od 20.000,00 KM za dodatno zapošljavanje kod malih i srednjih preduzeća, od čega je realizirano 18.000,00 KM na ime subvencioniranja obaveznih doprinosa.

2. "Povećanje produktivnosti i konkurentnosti, nabavku osnovnih sredstava i opreme" prve prioritetne oblasti, osigurana sredstva 20.000,00 KM za subvencioniranje nabavke opreme kod malih i srednjih preduzeća, od čega je učešće Grada bilo iznosu od 21.629,00 KM, u ukupno generisanoj investiciji od 46.924,09 KM.

Ukupno utrošenih sredstava za razvoj ženskog poduzetništva za 2018. godinu iznosio je 39.629,00 KM.

PODSTICAJNE MJERE ZA OBLAST PRIVREDE

U toku 2018. godine pripremljene su i realizovane mjere finansijske podrške za mala i srednja preduzeća kao i za start up biznise posredstvom dva javna poziva u iznosu od **259.636,50 KM**, od ukupno planiranih sredstava u iznosu od **300.000,00 KM**.

Mjera za podsticaj samozapošljavanja i zapošljavanja kroz razvoj start up biznisa je realizovana u iznosu od **56.345,00 KM** za 17 korisnika podsticajnih sredstava.

Mjera za podsticaj razvoja postojećih mikro, malih i srednjih preduzeća na području Grada Zenica za 2018. godinu je realizovana u iznosu **163.663,50 KM** od čega **80.000,00 KM** za zapošljavanje 20 novih radnika u 12 privrednih subjekata dok je preostali iznos od **83.663,50 KM** utrošen na sufinansiranje nabavke osnovnih sredstava i opreme za 19 privrednih subjekata.

Mjera za podsticaj razvoja ženskog poduzetništva je realizovana u iznosu **39.629,00 KM** od čega **18.000,00 KM** za zapošljavanje 4 nova radnika u 2 privredna subjekta a preostali iznos od **21.629,00 KM** utrošen na sufinansiranje nabavke osnovnih sredstava i opreme za 6 privrednih subjekata.

Realizovana je i mjera regresiranja i subvencioniranja dijela kamatne stope za privredne subjekte u iznosu od **91.661,56 KM** od planiranih **100.000,00 KM**. Mjera je realizovana u saradnji sa BBI bankom, koja je odobrana putem javnog poziva, odnosno posredstvom koje je privrednim subjektima plasirano **2.162,760,07 KM**. Visina subvencionirane kamatne stope za kratkoročna finansiranja je iznosila 0,97%, odnosno 1,97% za dugoročna finansiranja.

SMANJENJE SIROMAŠTVA KROZ UZGOJ STOKE

Gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović potpisao je ugovore sa odabranim kandidatima za dodjelu steonih junica u projektu **“Smanjenje siromaštva kroz uzgoj stoke”**. Ovaj projekat Grad Zenica implementira u saradnji sa organizacijom “Muslim Aid Sarajevo” Sarajevo u ukupnom iznosu od **36.500,00 KM** od čega su po 40% sredstava odnosno po **14.600,00KM** osigurali donator i Grad Zenica, a preostali iznos od 20% odnosno 7.300

KM su osigurali korisnici projekta. Na javni poziv objavljen 12. septembra 2018. godine javilo se 45 kandidata od kojih su 44 dostavila dokumentaciju u propisanom roku. Nakon što je stručna komisija pregledala dokumentaciju, izvršila bodovanje i za 15 prvorangiranih posjetom na terenu provjerila uslove za smještaj stoke, kao i socijalnu sliku odabranih kandidata, ista je izvršila bodovanje i odabrala deset kandidata sa kojim su potpisani ugovori.

Pravo na dodjelu steonih junica imale su prioritentne kategorije stanovništva: nezaposlene osobe sa područja Grada Zenica koje nemaju grla krupne stoke ili posjeduju samo jedno grlo krupne stoke, a imaju vlastito poljoprivredno zemljište u površini od 3 dunuma ili uzeto u zakup najmanje na dvije godine. Projekat finansiraju Grad Zenica sa 40 posto, NGO “Muslim Aid Sarajevo” sa 50 posto i krajnji korisnik sa 10 posto od nabavne cijene steonih junica.

MEĐUNARODNA IZLOŽBA SITNIH ŽIVOTINJA ZENICA 2018

U periodu od 01. do 04. novembra 2018. godine održana je 15. Međunarodna i 33. Međugradska izložba ptica, golubova, ukrasne peradi, kunića, akvarijskih ribica – Zenica 2018. godine.

Dugi niz godina, Zenica kao grad ima tradiciju održavanja izložbi sitnih životinja. One su vrlo često najveće u Regionu i odlično ocjenjene od strane izlagača i sudija. Događaj je organizovalo

„Udruženje za uzgoj i zaštitu sitnih životinja Zenica“, koje već više od 20 godina orga-

nizuje izložbe sitnih životinja. Grad Zenica podržao je ovaj događaj sa 3.000, 00 KM, a

učesće je uzelo oko 70 izlagača koji su predstavili 1.200 eksponata. Kao prateći program organizovan je okrugli stol o autohtonim vrstama golubova prevrtača, izbor najboljih likovnih i literarnih radova na temu “Moj ljubimac”, kao i smotra pasa kangala i srednjoazijskih ovčara. U dvorani ZEPS-a izloženo je 650 golubova u 30 rasa, 15 različitih rasa peradi, te 10 rasa kunića.

650.000 KM IZ BUDŽETA GRADA ZENICE ZA POLJOPRIVREDU

U 2018. godini, Grad Zenica obezbijedio je sredstva za poticaj u 16 oblasti poljoprivrede, među kojima su pčelarstvo, proizvodnja mlijeka, proizvodnja pilećeg mesa i konzumnih jaja, obnova stada u ovčarstvu i kozarstvu, proizvodnja krmnog bilja, žitarica, jagodičastog voća, "Zeničkog luka", kao i refundacija troškova po osnovu doprinosa, te regresiranje kamata u poljoprivredi. Programom mjera za unapređenje poljoprivredne proizvodnje na teritoriji Grada Zenice za 2018. godinu planirano je 650.000,00 KM iz budžeta Grada kako je prikazano u tabeli. Prilikom izrade Programa mjera za unapređenje poljoprivredne proizvodnje u Gradu Zenica za 2019. godinu resorna služba će konsultovati sve zainteresovane strane uključujući nevladine organizacije, otkupljivače i proizvođače koji će prenijeti svoja iskustva i očekivanja.

	VRSTA POTICAJA	ISPLAĆENI POTICAJI	BROJ ODOBRENIH POTICAJA
1	PČELARSTVO	48.090,00	110
2	PROIZVODNJA MLIJEKA	107.950,00	197
3	PROIZVOĐAČIMA PILEĆEG MESA I KONZUMNIH JAJA	8.437,00	5
4	OBNOVA STADA U OVČARSTVU I KOZARSTVU	72.110,00	93
5	NOVI ZASADI VOĆNJAKA	917,00	3
6	PROIZVODNJA U ZAŠTIĆENOM PROSTORU	18.780,00	27
7	PROIZVODNJA KRMNOG BILJA	4.252,00	9
8	PROIZVODNJA ŽITARICA	2.744,00	6
9	POVRĆE ZA OTKUP	8.074,20	10
10	POVRĆE NA OTVORENOM	4.460,00	11
11	SUFINANSIRANJE KUPOVINE MEHANIZACIJE	12.374,00	19
12	REFUNDACIJA TROŠKOVA PO OSNOVU DOPRINOSA	6.208,48	3
13	PROŠIRENJE PROIZVODNJE	38.650,00	13
14	REGRESIRANJE KAMATA U POLJOPRIVREDI	0,00	
15	PROIZVODNJA JAGODIČASTOG VOĆA	312.152,00	937
16	PROIZVODNJA "ZENIČKOG LUKA"	800,00	5
	UKUPNO	645.998,68	1.446

ODRŽANA EDUKACIJA O PLASTENIČKOJ PROIZVODNJI

USPJEŠNO SMO...

Edukacija odabranih korisnika po Javnom pozivu za dodjelu plastenika u projektu "Plastenička proizvodnja povrća 2017. - 2018. godina u Gradu Zenica" održana je u organizaciji Caritas Švicarske, a u saradnji sa Gradom Zenicom.

Ovom prilikom prisutnima su prezentovani uslovi proizvodnje povrća u zaštićenim pro-

storima, prednosti plasteničke proizvodnje, način pripreme terena za uzgoj povrća u plastenicima i druga značajna pojašnjenja kada je u pitanju ovakav vid proizvodnje povrća. Podsjećamo, u sklopu projekta "Stvaranje prihoda i radnih mjesta u poljoprivrednom sektoru u Bosni i Hercegovini - (IGAS) 2016. - 2020." i pro-

jektivnih aktivnosti "Plastenička proizvodnja povrća 2017.- 2018. godina u Gradu Zenica", a na osnovu Sporazuma kojeg su zaključili Grad Zenica i NVO "Caritas Švicarske" provedena je procedura javnog poziva za dodjelu plastenika površine 100 m². Nabavku plastenika sufinansirali su Grad Zenica u iznosu 55% od ukupne vrijednosti plastenika, 25% od ukupne vrijednosti plastenika "Caritas Švicarske", dok odabrani korisnici učestvuju sa 20% od ukupne vrijednosti plastenika.

U Zenici je u prisustvu britanskog ambasadora i delegacije IFC, ozvaničen početak implementacije Projekta privlačenja investicija i poboljšanja poslovnog okruženja na lokalnom nivou - LIFE, koji provodi Međunarodna finansijska korporacija - IFC, članica Grupa Svjetske banke, u saradnji s Britanskom ambasadom u Bosni i Hercegovini.

Realizacijom ovog Projekta

ZENICA PRISTUPILA PROJEKTU LIFE

Gradska uprava je radila sa ekspertima IFC-a na identifikaciji prilika za smanjenje administrativnog opterećenja na privredu u Zenici, a poseban fokus je stavljen na pojednostavljenje i ubrzanje procedura, te smanjenje troškova kod registracije novih poduzetnika. Također je uspostavljen sistem evidencije investitora i izrađen investicioni profil Zenice koji nudi konkretne investicione prilike i objedinjuje sve informacije za investitore, uključujući skice lokacija, njihove potencijale i konkurentne prednosti, te kakvu podršku lokalne zajednice investitor može očekivati u procesu realizacije

Realizacijom ovog Projekta Gradska uprava je radila sa ekspertima IFC-a na identifikaciji prilika za smanjenje administrativnog opterećenja na privredu u Zenici..

investicije. Uvođenjem sistema postinvesticione podrške, te aktivnim prikupljanjem informacija s terena kroz posjete aktivnim privrednim subjektima na području grada, Gradska uprava je kontinuirano radila na unapređenju poslovnog okruženja čineći ga atraktivnijim za održanje postojećih i privlačenje novih investicija. Treba napomenuti da se radi-

lo mapiranje administrativnih postupka, naknada i taksu nakon čega su se eliminisali sve nepotrebni postupci i umanjili ili eliminisali iznosi naknada i taksu gdje je to bilo opravdano. Projektom LIFE su poslovne procedure Gradske uprave dodatno unaprijeđene kroz poboljšanja postojećeg elektronskog registra administrativnih postupaka.

U GRADSKOJ UPRAVI ZENICE, ODRŽANA NADZORNA PROVJERA REGIONALNOG BFC CERTIFIKATA

Evaluatorica Senada Jahić je u razgovoru s članovima projektnog tima analizirala proces provođenja određenih BFC kriterija i preporuka iz verifikacionih izvještaja. Posebna pažnja posvećena je ocjeni stepena poboljšanja i unapređenja usluga u oblastima infrastrukture i komunalnih usluga, praćenja potreba lokalnog tržišta i odnosu prema utvrđenom stanju, te dobijanju građevinskih dozvola i uključenosti privatnog sektora u planiranje infrastrukturnih projekata. Tokom evaluacije postojećeg stanja zaključeno je da su poduzete konkretne aktivnosti s ciljem unapređenja poslovnog ambijenta u gradu Zenici, posebno je intenzivirana saradnja s lokalnim privrednici-

ma kroz održavanje zajedničkih sastanaka Privrednog savjeta Grada Zenice, ali i druge oblike saradnje između uprave i privatnog sektora. Evaluatorica Jahić pohvalila je predstavljene rezultate i istakla da BFC certifikat upravo podrazumijeva kontinuirano poboljšanje odnosa gradske administracije prema zainteresovanim investitorima, kao i stvaranje svih potrebnih pretpostavki za povoljno ulaganje u lokalnu zajednicu.

Grad Zenica je BFC SEE certifikat dobio 2017. godine i među 44 je grada u regionu sa ovim Certifikatom, što predstavlja dokaz da se radi o destinaciji povoljnoj za ulaganje, kako domaćih, tako i stranih investitora.

Više od 3 miliona građana i 150.000

privrednih društava u certifikovanim gradovima i općinama danas koristi efikasne servise lokalne administracije. Uslovi za poslovanje u ovim sredinama kvalitetniji su u prosjeku za 76%. Također, 40% certifikovanih gradova i općina iz regiona našlo se na Financial Times listi najboljih investicionih destinacija u Evropi. Nadzorna provjera se provodi u skladu s BFC SEE procedurama, a u odnosu na najslabije ocijenjene kriterije iz finalnog evaluacionog izvještaja.

ORGANIZOVANI ENERGETSKI DANI ZENICA 2018.

Dana 20. decembra 2018. godine u okviru projekta „Mala i srednja preduzeća ekološke izazove pretvaraju u ekonomske prilike“, za čiju implementaciju su zaduženi Grad Prijedor, Grad Zenica i Općina Gračanica organizovani su „Energetski dani Zenica 2018“.

Zenica je grad koji već tradicionalno organizuje „Energetske dane“ od 2012. godine. Cilj energetskih dana je promocija energetske efikasnosti i načina uštede energije u sva-

kodnevnom životu. Kao i svaki put do sada, posebna pažnja posvećena je najmlađima jer su upravo oni ti koji najbrže usvajaju znanja i svojim primjerom ih prenose na članove porodice.

U vrtiću „Pinokio“ odigrana je predstava za djecu iz ovog vrtića na temu energetske efikasnosti koju je pripremio Event tim firme Tropik u saradnji s Gradom Zenicom i Agencijom ZEDA, a u večernjim satima, Zenica je nastavila učiti o ener-

getskoj efikasnosti pa je Event tim firme Tropik u saradnji s Gradom Zenicom i Agencijom ZEDA pripremio brojne sadržaje. Radionice, velika potraga za „sijalicom“, takmičenje u slaganju EE slagalice, igra gigantskih EE domina i sl.samo su dio energetske zabave. Prvi dio događaja je organizovan u Markici Multiplex Ekrana Zenica, a drugi dio večeri djeca su uz maskote, muziku i sjajnu zabavu klizala na platou ispred robne kuće „Bosna“.

IZRAĐEN Sustainable Energy Climate Action Plan – SECAP

U 2018. godini, zajedno sa Gradom Prijedorom kao glavnim partnerom i Općinom Gračanica, Grad Zenica je podržan sa finansijskim sredstvima za realizaciju projekta „Mala i srednja preduzeća ekološke izazove pretvaraju u ekonomske prilike“, u sklopu kojeg je, pored održanih edukacija i Energetskih dana, izrađen dokument SECAP-a (Sustainable Energy Climate Action Plan), sa fokusom na zelenu ekonomiju i razvoj novih tržišta, te uz obradu efekata klimatskih promjena. SECAP dokument predstavlja potencijal i sistematičan pristup koji može dovesti do zapošljavanja, ekonomskog rasta, korištenja obnovljivih izvora energije i smanjenja emisije CO₂, te je potrebno njegovo sistematsko praćenje i utvrđivanje stvarnog stanja kako bi se dalje na adekvatan način moglo djelovati.

STRUČNA MISIJA POMAŽE U STVARANJU EFIKASNIJE UPRAVE U GRADU ZENICI

Na zahtjev lokalnih vlasti, u Gradu Zenici, u okviru instrumenta TAIEX Evropske komisije, organizovana je ekspertna misija koja se bavi unapređenjem uprave.

U 2018. godini organizovana je ekspertna misija u Zenici, četvrtom po veličini gradu u Bosni i Hercegovini, čiji je cilj evaluacija poboljšanja upravnog djelovanja na gradskoj razini. Angažovani su stručnjaci kako bi pružili pomoć lokalnoj upravi kako bi postali učinkovitiji i održiviji.

Najbolje prakse iz EU predstavljene su tokom četiri ekspertne misije u sklopu kojih se radilo na unapređenju administrativnog upravljanja u Gradu Zenici, upravljanje ljudskim resursima, te prezentacija alata za procjenu radne opterećenosti zaposlenika Gradske uprave i mapiranje poslovnih procesa.

Tokom četiri misije koja je uključivala konsultacije s predstavnicima Ureda Gradonačelnika i lokalnih odjela koji se bave ljudskim resursima, urbanističkim planiranjem, ekonomijom i proračunom, komunalnim uslugama, socijalnom zaštitom i stanovanjem, predstavljene su najbolje prakse iz EU.

TAIEX je instrument tehničke pomoći i razmjene informacija Evropske komisije. Ona je potaknuta potrebama i podupire javnu upravu u pogledu usklađivanja, primjene i provedbe zakonodavstva EU, kao i olakšavanja razmjene najboljih praksi EU-a.

UPRAVLJAJMO ENERGIJOM - ZENIČKA RAZVOJNA AGENCIJA KAO PROVAJDER ENMASOFT-a

U sklopu ovog projekta UPRAVLJANJE ENERGIJOM“ FAZA II, GIZ je razvio besplatni informacijski sistem za energetske menadžment ENMASOFT, a koristio se model 4 + 5 plus ostale općine. Ovo podrazumijeva da GIZ radi ovaj projekat sa 4 partner općine iz oba entiteta, 5 općina prate direktno ovaj projekat, a u budućnosti će se preko Provajdera (Agencije ZEDA) uključivati ostale općine.

Općine koje su sarađivale sa GIZ-om (4+5) su: Bijeljina, Gradiška, Prijedor, Zenica, Bihać, Laktaši, Livno, Travnik i Zvornik.

Nakon što je GIZ pozvao lokalne samouprave da izraze interes za preuzimanje ovog softvera i upravljanja njime, a po okončanju selekcije, Zenička razvojna agencija ZEDA d.o.o. dobila je ulogu provajdera za FBiH. To znači da ZEDA pruža usluge instaliranja kao i obuke budućih energetskih menadžera jedinicama lokalnih samouprava koje još nemaju ovaj softver.

Zaposlenici Agencije ZEDA koji rade na uslugama podrške uvođenja energetskog menadžmenta u JLS, softverskim rješenjima za energetske menadžment ENMASOFT i alatom za javnu rasvjetu su uspješno prošli sve obuke od strane GIZ-a.

ENMASOFT ZEDA USPJEŠNO OKONČALA PROJEKAT ZA USPOSTAVU ENERGETSKOG MENADŽMENTA NA KOSOVU

Prva faza implementacije ovog projekta je započela u januaru 2018. godine s praktičnom obukom korištenja ENMASOFTa za 6 kosovskih JLS i 5 ministarstava koje je ZEDA uspješno realizovala.

Druga odnosno finalna faza provedena je u periodu od 07. do 11. maja 2018. godine, a ticala se educiranja-jačanja kapaciteta Kosovske agencije za energetske efikasnost – KAEE da samostalno može vršiti instalaciju i praktičnu primjenu softvera ENMASOFT za energetske menadžment u općinama na Kosovu koje nisu bile uključene u GIZ-ov projekat. Ovim su se stvorili preduslovi za uvođenje energetskog menadžmenta u JLS. To znači da JLS koje imaju instaliran ENMASOFT posjeduju alat koji će im olakšati upravljanje energijom odnosno prikupljanje, kontrolu i prijedlog mjera za uštedu energije u sektoru zgradarstva i javne rasvjete.

Treba napomenuti da je cjelokupni projekat finansirao GIZ Kosovo u okviru projekta Energy Efficiency Project (KEEP).

IZRADA PROGRAMA POBOLJŠANJA ENERGIJSKE EFIKASNOSTI U OPĆINAMA FBiH

„Izrada programa poboljšanja energijske efikasnosti u općinama FBiH“ je projekat Agencije ZEDA i Njemačkog društva za međunarodnu saradnju GIZ BiH i podrazumijeva izradu akcionih programa poboljšanja energijske efikasnosti za općine u Federaciji BiH.

Izrada programa poboljšanja energijske efikasnosti u općinama FBiH je zakonska obaveza, a osim zakonske obaveze, općine koje budu imale urađene programe poboljšanja energijske efikasnosti moći će lakše pristupiti sredstvima za investiranje u provođenje mjera energijske efikasnosti u svojim lokalnim zajednicama. Općine koje su bile dio ovog Projekta su: Busovača, Novi Travnik, Travnik, Vitez, Doboj Jug, Jajce, Bugojno, Trnovo, Odžak, Vogošća, Fojnica, Zavidovići, Žepče, Breza, Čitluk, Livno, Dobretići, Konjic i Bosanska Krupa. Održano je šest radionica na

kojima su predstavnici Agencije ZEDA zajedno sa ekspertima iz GIZ BiH i predstavnicima općina aktivno radili na pripremi liste podataka za objekte u vlasništvu/nadležnosti općine te određivanju prioriteta objekata na kojima će se ostvariti zadani indikativni ciljevi po svakoj jedinici lokalne samouprave za kreiranje programa poboljšanja energijske efikasnosti.

Treba napomenuti da ove aktivnosti imaju za cilj postizanje finalnih ušteda energije koje svaka JLS mora ispuniti prema raspodjeli indikativnih ciljeva ušteda energije koji treba biti urađen u skladu s Federalnim akcionim planom energijske efikasnosti i odgovarajućim kantonalnim planovima energijske efikasnosti, a koji su pripremljeni u skladu s obavezama Bosne i Hercegovine.

ZVANIČNO PREDSTAVLJEN PROJEKT “ZENICA ZELENI GRAD”

zvoj (EBRD) je u sklopu velikog projekta “Green Cities” izradila posebnu web stranicu namijenjenu prezentovanju svih gradova podržanih u ovom projektu. Kao jedan od gradova za koje je u fazi izrade akcioni plan, u odjeljku “Priče o našim gradovima” na ovoj web stranici prezentovan i Grad Zenica. Nakon početnog sastanka i procesa prikupljanja podataka i analize istih, u januaru 2019. godine se očekuje prioritizacijska misija konsultanata na kojoj će se analizirati sveukupno stanje okoliša i prostornog uređenja, te odlučivati o prioritetima kada je u pitanju djelovanje.

U Zenici je održana početna konferencija projekta Green City Action Plan za Grad Zenica na kojoj je zvanično objavljen početak projekta “Zenica zeleni grad”.

Konferencija je bila posvećena predstavljanju projekta Green City Action Plan za Grad Zenicu koji će biti finansiran od strane Federalnog ministarstva finansija Austrije uz podršku Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), a implementiran od strane me-

đunarodnog konzorcija PwC - Arup. Zadatak konsultanata je da u saradnji sa Gradom Zenicom identificiraju izvore zagađenja, te na osnovu dobijenih rezultata i buduće vizije Grada odrede prioritete za kreiranje politike u oblastima urbane i komunalne infrastrukture, vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda, javnog prijevoza, kvalitete zraka, energije i klimatskih promjena. Evropska banka za obnovu i ra-

U maju 2018. godine Grad Zenica i Agencija ZEDA su raspisali Javni konkurs za prijem volontera po osnovu Ugovora o stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa. Nakon provedenih procedura i odabira kandidata koji su dobili priliku za osposobljavanje za samostalan rad u okviru svoje struke i sticanje radnog iskustva, 19.jula 2018. godine, mladi Zeničani i Zeničanke u prostorijama Agencije ZEDA svečano su potpisali Ugovor o stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa u trajanju od 12 mjeseci.

Radi se o projektu „Prvo radno iskustvo“ koji Grad Zenica i Agencija ZEDA realizuju od 2010. godine kako bi omogu-

NOVA PRILIKA ZA MLADE - PRVO RADNO ISKUSTVO ZA ZENIČANE I ZENIČANKE BEZ RADNOG ISKUSTVA U STRUCI

čili mladim VSS kadrovima da steknu radno iskustvo u struci na principu volontiranja u

Agenciji ZEDA, Gradskoj upravi te javnim preduzećima i javnim ustanovama.

REKONSTRUKCIJA I UREĐENJE IZLETIŠTA SMETOVI

Grad Zenica je u 2018. godini započeo rekonstrukciju izletišta Smetovi gdje će zeničko izletište pretvoriti u mjesto odmora i uživanja u prirodi kakvo dolikuje ovom gradu. Naime, u narednom periodu plan je da se napravi, zajedno sa Javnim preduzećem za upravljanje sportskim objektima, Razvojnou agencijom ZEDA i Gradskom upravom plan sanacije ovog izletišta.

U proljeće je planirano postavljanje 18 klupa na području parkinga na Smetovima do spomenika, 18 porodičnih klupa sa stolom, izgradnja većeg i manjeg igrališta za djecu, rekonstrukcijom sportskog terena i sprava za vježbanje.

PROJEKT “DIJASPORA ZA RAZVOJ” JEDAN OD BROJNIH KOJI SE IMPLEMENTIRA U ZENICI

U Zenici je upriličeno predstavljanje projekta “Dijaspora za razvoj” koji je zajednički projekat Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Vlade Švicarske, u partnerstvu sa UNDP BiH i IOM BiH.

Cilj projekta je unapređenje kvaliteta života građana BiH kroz bolju saradnju sa dijasporom, pri čemu lokalne zajednice imaju važnu ulogu.

Grad Zenica je jedna od 10 jedinica lokalne samouprave koje učestvuju u projektu “Dijaspora za razvoj”, uz čiju je podršku Grad u saradnji sa privrednim subjektima iz dijaspore i kompanijom FB Mont iz Slovenije, te Fuel Boss d.o.o. Zenica pokrenuo inicijativu “Podrška zapošljavanju u metaloprerađivačkoj industriji u gradu Zenici”.

U cilju realizacije ove inicijative Gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović i zastupnik kompanije Fuel Boss d.o.o. Zenica potpisali su Sporazum kojim se predviđa prekvalifikacija i zapošljavanje za oko 40 radnika, kao i unapređenje prenosa znanja, tehnologija i iskustva. Ovim projektom je također planirano zapošljavanje 15 ljudi, te mapiranje dijaspore i uspostava E-matičara na web stranice Gradske uprave.

Privrednici koji su prisustvovali događaju imali su priliku s Gradonačelnikom Fuadom Kasumovićem diskutovati o aktuelnom stanju privrede u gradu Zenici. Gradonačelnik je prisutne privrednike upoznao sa brojnim aktivnostima koje Gradska uprava Zenice vodi s ciljem stvaranja povoljnijeg privrednog ambijenta u našem gradu.

LIND SE NAMEĆE REGIONALNOM TRŽIŠTU – JEDINA AKREDITOVANA LABORATORIJA U BIH ZA ISPITIVANJE SIGURNOSTI PROIZVODA PREMA STANDARDU BAS EN ISO/IEC 17025:2006

Laboratorija LIND nastala je kao rezultat Projekta MENTOR, koji je finansiran iz sredstava Evropske unije, a sufinansijeri projekta su bili: Agencija ZEDA, REZ agencija, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta Federacije BiH i Vlada ZE-DO kantona. Pored ovih sredstava Grad Zenica uložio je 1 milion KM u adaptaciju objekta TechnoPark-a u kojem je smještena Laboratorija LIND. Ova Laboratorija koja djeluje u okviru Agencije ZEDA i bavi se ispitivanjem sigurnosti proizvoda.

Laboratorija je opremljena naj-savremenijim mašinama i dodatnom opremom za ispitivanje. Mašine i oprema su nabavljeni od dobavljača iz Njemačke – firma "Hegewald&Peschke GmbH". Oprema, koja se koristi u LIND-u je kalibrisana od strane akreditovanih kalibracionih laboratorija. Osoblje zaposleno u Laboratoriji prošlo je neophodnu obuku i stručno usavršavanje u eminentnim evropskim laboratorijama u Italiji, Njemačkoj i Hrvatskoj. Institut BATA je Laboratoriji LIND dodijelio cer-

tifikat koji potvrđuje njeno akreditovanje i time je upisao kao prvu i za sada jedinu u cijeloj Bosni i Hercegovini laboratoriju koja ispunjava zahtjeve standarda BAS EN ISO/IEC 17025:2006 za mehanička ispitivanja namještaja. Ispunjavanjem ovog standarda, sva akreditovana ispitivanja provedena od strane LIND-a imaju validnost u svim evropskim zemljama pa i šire, tj. zemljama koje pokriva Evropska Akreditacija (EA).

U 2018. godini, Laboratorija LIND je ostvarila saradnju sa nekoliko novih izvozno orijentisanih preduzeća iz oblasti drvoprerade, te počela pregovore za potpisivanje ugovora sa jednim od najvećih evropskih proizvođača/distributera namještaja „Steinhoff/Konforama“.

Treba napomenuti da je ova Laboratorija u 2018. godini nastavila saradnju sa Agencijom za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine u oblasti ispitivanja namještaja za vanjsku upotrebu i dječijeg namještaja. U 2018. godini u Laboratoriji LIND izvršeno je više od 50 ispitivanja sigurnosti proizvoda.

RADIONICA U OKVIRU PROJEKTA „MALA I SREDNJA PREDUZEĆA EKOLOŠKE IZAZOVE PRETVARAJU U EKONOMSKE PRILIKE“ - “Sistem kvaliteta ISO 14001 i 50001”

Grad Zenica organizovao je jednodnevnu radionicu “Sistem kvaliteta ISO 14001 i 50001” u prostorijama Zeničke razvojne agencije ZEDA. Radionica se realizovala u okviru projekta „Mala i srednja preduzeća ekološke izazove pretvaraju u ekonomske prilike“, za čiju implementaciju su zaduženi Grad Prijedor, Grad Zenica i Opština Gračanica. Projekat ima za cilj ponovno uspostavljanje i jačanje konkurentnosti odabranih poslovnih lokaliteta i malih srednjih preduzeća.

Projekat kofinansira Evropska unija u okviru zajedničkog programa Evropske unije i Vlade Njemačke za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj,

EU ProLocal.

Cilj obuke je jačanje kapaciteta iz oblasti sistema upravljanja životnom sredinom kao i upravljanja energetsom efikasnošću i ona je namijenje-

na predstavnicima gradskih/opštinskih uprava Prijedor, Zenica, Gračanica, kao i predstavnicima javnih i privatnih preduzeća sa pomenutih lokaliteta.

Evropska unija je u okviru zajedničkog programa Evropske unije i Vlade Njemačke za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj, EU ProLocal, dodijelila grant sredstva Agenciji ZEDA za uspostavu „Centra za podršku poduzetnicima“. Ukupna vrijednost projekta iznosi 201.028,14 KM, a vrijednost granta jest 160.150,14 KM. Projekat ima za cilj doprinijeti povećanju broja registrovanih MSP posredstvom unaprjeđenja koordinacije i komunikacije postojećih stakeholdera za lokalni ekonomski razvoj, poboljšanjem poslovnog okruženja i promovisanjem investicijskih potencijala Grada Zenice.

EU PROLOCAL – „CENTAR ZA PODRŠKU PODUZETNICIMA“

Zenička razvojna agencija ZEDA, Grad Zenica i Udruženje poslodavaca svečano su otvorili Centar za poduzetnike i investitore – BUSINESS POINT ZENICA 25. oktobra 2018. godine u okviru realizacije ovog Projekta. Fokus uspostavljenog Centra će biti na pružanju detaljnih informacija o svim koracima postupka registracije preduzeća, informisanje o postupku izdavanja različitih saglasnosti vezanih za poslovanje poduzetnika, te povezivanje poduzetnika s odgovarajućim službama u Gradu i Kantonu.

Pored toga, Centar pruža niz usluga kao što su:

- Pružanje informacija poduzetnicima o okvirnim cijenama svih usluga
- Povezivanje poduzetnika sa pružateljima usluga kao što su: ovlaštene računovodstvene agencije, advokatski i notarski uredi, konsultanti, prevoditelji i drugi,
- Virtuelni Business Support Centre (online informacije, chat)
- Show room (izložbeni prostor proizvoda zeničkih preduzeća)
- Davanje informacije o poslovnim i investicijskim prilikama
- Projekti i poticaji za razvoj poduzetništva
- Privlačenje stranih investicija
- Saradnja sa dijasporom
- Poslovno umrežavanje (naročito prema velikim kompanijama u lancu vrijednosti)
- Podrška start up-ima (savjetodavne usluge i radionice)

- Edukacije za pokretanje biznisa kao i edukacije u svrhu prekvalifikacije za deficitarna zanimanja

U sklopu ovog Projekta uspostavljen je Software za katalogizaciju raspoloživih nekretnina i upravljanje imovinom za potrebe Grada Zenice: Software za katalogizaciju raspoloživih nekretnina i upravljanje imovinom za potrebe Grada Zenice predstavlja informacijski sistem koji omogućava unos, ažuriranje i pretragu podataka o imovini u vlasništvu Grada, sa atributima koji potpuno opisuju imovinu u općem, teritorijalnom, vlasničkom, katastarskom i finansijskom segmentu. Fokus ovog Projekta je prije svega uspostava rješenja za upravljanjem fizičkim aspektom imovine (lokacija, oblik, površina, spratnost, okruženje), te integracija s drugim dostupnim podacima i registrima (registar nekretnina, ortofoto, registar adresa, registar prostornih jedinica, prostorni plan Grada, regulacioni planovi) i omogućavanje vizuelnog pregleda i pretraživanja podataka.

U periodu od 20.8.2018 do 10.10.2018 godine izvršeno je anketiranje privrednika od strane Grada Zenice, Agencije ZEDA i GIZ-a s ciljem da se dobiju informacije o korištenju i zadovoljstvu usluga javnih preduzeća kao i podaci o zadovoljstvu poslovnim zonama, ostvarivanje poslovnih veza sa razvojnim agencijama, javnim institucijama, korištenje programa i poticaja, kao i učestvovanje na domaćim i internacionalnim

sajmovima, te poslovna saradnja i poslovni sastanci. Anketa je također imala za cilj da se dobiju informacije o uvozu i izvozu preduzeća. Također su dobijene informacije o organizacijama koje pružaju podršku firmama u procesu izvoza i uvoza kao i procesa marketinga i promocije.

Posljednji dio ankete odnosio se na zadovoljstvo privatnog sektora sa uslugama Zeničke razvojne agencije ZEDA i Grada Zenice. Anketa je dijelom posvećena i ispitivanju zadovoljstva i saradnje privatnog sektora sa javnim uslugama i odnosima sa lokalnom upravom.

Anketa je ciljano provedena na uzorku mikro, malih, srednjih i velikih preduzeća iz sektora: metaloprerađivački i elektro sektor, drvoprerađa, tekstilni, IT, građevinarski, grafički sektor, zanatski, prehrambeni sektor, trgovina, ugostiteljstvo, uslužni sektor na cijelom području Zenice. Anketa se sastojala od 150 pitanja, podijeljenih u 7 setova, za čije popunjavanje je u prosjeku potrebno oko 60 minuta.

Svrha ankete bila je dobiti povratne informacije od privatnog sektora o setu usluga koje pružaju gradske službe i javna preduzeća koja su u nadležnosti grada Zenice. Dobijeni rezultati čija je analiza u toku bit će iskorišteni za poboljšanje kvalitete pruženih usluga prema privatnom sektoru, a u cilju uspostavljanja kvalitetnijeg javno-privatnog dijaloga u Gradu Zenica.

JAČANJE KAPACITETA ODSJEKA ZA LER GRADA ZENICE I UPOSLENIKA AGENCIJE ZEDA – TRENING PCM

Krajem juna i početkom jula 2018. godine održani su treninzi na temu pisanja projektnih prijedloga prema PCM metodologiji za uposlenike Agencije ZEDA i Odsjeka za lokalni ekonomski razvoj i odvojeno za druge uposlenike javnih preduzeća.

Trening se sastojao iz dva dijela. U jednom je predstavljena priprema aplikacije za grant sredstva (projektni poziv, dokumentacija, pravila i procedure), dok su u drugom Agencija ZEDA i Odsjek za LER praktično aplicirali stečeno znanje. Realizovanim treningom se žele ojačati kapaciteti uposlenika Agencije ZEDA i Odsjeka za LER u pisanju projekata koji će omogućiti apliciranje na veći broj javnih poziva za dodjelu grant sredstava.

PODRŠKA POČETNICIMA U BIZNISU

U okviru projekta „Centar za podršku poduzetnicima“ koji provodi ZEDA u saradnji s partnerima, Gradom Zenicom i Udruženjem poslodavaca Zenica u prostorijama Impulsnog kreativnog centra Agencije ZEDA održana je edukacija za početnike u biznisu.

Edukacija je održana u saradnji s Chronos d.o.o. Zenice na sljedeće teme:

- Administrativno-finansijsko poslovanje za početnike u biznisu
- Elektronska prijava poreza za MSP.

Cilj ove aktivnosti koja je trajala od ponedjeljka do četvrtka (od 10. – 13. decembra 2018. godine) je podrška preduzećima, jačanje kompetencija i poslovnih vještina uposlenika tih preduzeća te stvaranje uslova za uspješnije poslovanje.

Učesnici ove edukacije imali su priliku naučiti o poreznom sistemu, načinima vođenja finansijskog poslovanja, tehnikama administrativnog poslovanja i na koji način podnijeti elektronsku prijavu poreza.

PROJEKTI

GRAD ZENICA, ZEDA I UDRUŽENJE POSLODAVACA ZENICA ORGANIZOVALI CIKLUS EDUKACIJA IZ OBLASTI PODUZETNIŠTVA ZA UČENIKE SREDNJE MJEŠOVITE ŠKOLE ZENICA

Jedna od aktivnosti projekta „Centar za podršku poduzetnicima“ bio je i ciklus edukacija za učenike Srednje mješovite škole u Zenici iz oblasti poduzetništva. Ovom prilikom, u tri ciklusa edukacija, tim Agencije ZEDA u saradnji s partnerima, učenicima je predstavio: generisanje poslovne ideje, istraživanje tržišta, marketing za mali biznis, finansiranje start-up-a, prodaju i pregovaračke vještine te načine i pravila pisanja poslovnog plana. Kako Agencije ZEDA upravlja Biznis inkubatorom Zenica, učenicima su pojašnjene i mogućnosti korištenja Biznis inkubatora Zenica te sve prednosti koje inkubatori ove namjene predstavljaju.

Ovom prilikom učenici su posjetili nekoliko stanara Biznis inkubatora Zenica te su direktno od privrednika dobili korisne informacije i odgovore na postavljena pitanja. Agencija ZEDA u budućnosti planira nastaviti slične aktivnosti u saradnji sa Gradom Zenicom i Udruženjem poslodavaca Zenica.

ZENIČANI USPJEŠNO REALIZOVALI PROCES PREKVALIFIKACIJE/ DOKVALIFIKACIJE U OKVIRU PROJEKTA „CENTAR ZA PODRŠKU PODUZETNICIMA“

Proces prekvalifikacije/dokvalifikacije radne snage koji je počeo u novembru 2018. godine, uspješno je okončan. Prekvalifikacija/dokvalifikacija dio je planiranih aktivnosti projekta „Centar za poduzetnike“ koji je provela Agencija ZEDA u saradnji s partnerima, Gradom Zenicom i Udruženjem poslodavaca Zenica i zeničkim privrednicima koji su se prijavili za učešće u ovoj aktivnosti.

U procesu prekvalifikacije/dokvalifikacije, učestvovala su 43 osobe pa je na ovaj način Zenica dobila: tapetare, stolare, vozače, krojače, konfekcionare tekstila, monterne toplinskih pumpi i solarnih panela, CNC operatere, programere, štampare flexo štampe, te krojače. Cilj ove aktivnosti je podrška preduzećima, jačanje konkurentnosti, te generisanje novih radnih mjesta i nova šansa za mlade ljude.

DONACIJA RAČUNARSKE OPREME SREDNJOJ MJEŠOVITOJ ŠKOLI ZENICA

U okviru implementacije ovog Projekta, ZEDA i partneri su implementirali brojne aktivnosti u cilju povećanja broja registrovanih MSP posredstvom unaprjeđenja koordinacije i komunikacije postojećih stakeholdera za lokalni ekonomski razvoj, kao i poboljšanja poslovnog okruženja i promo-

visanja investicijskih potencijala grada Zenice. Jedna od aktivnosti ovog projekta bio je i ciklus edukacija za učenike JU Srednje mješovite škole Zenica iz oblasti poduzetništva.

JU Srednja mješovita škola Zenica kontinuirano pokušava da podigne svijest o poduzetništvu organizujući razne

vrste aktivnosti na tom polju. U cilju doprinosa poboljšanja uslova i ambijenta u ovoj školi, Agencija ZEDA je u okviru projekta „Centar za područsku poduzetnicima“ Srednjoj mješovitoj školi u Zenici poklonila računarsku opremu (računar, projektor i projekcijsko platno) u vrijednosti od 2.390 KM.

NOVI MEĐUNARODNI PROJEKT GRADA ZENICE I AGENCIJE ZEDA – PROGIREG

U Aachenu je 12. juna 2018. godine počeo novi projekat „Produktivna zelena infrastruktura za postindustrijsku gradsku regeneraciju (proGireg)“ u kojem aktivno učešće uzimaju Grad Zenica i Agencija ZEDA i na ovaj način su dio još jednog međunarodnog konzorcija u sklopu Horizon 2020 programa EU zajedno sa 32 partnera. Gradovi Dortmund (Njemačka), Torino (Italija) i Zagreb (Hrvatska) će raditi s još četiri grada u istočnoj i južnoj Evropi: Cascais (Portugal), Cluj-Napoca (Rumunija), Piraeus (Grčka) i Zenica (Bosna i Hercegovina) radi istraživanja, dijeljenja i proširenja rješenja zasnovanih na prirodi zajedno s 25 drugih organizacija uključujući koordinator Rheinsch-Westfälische Technische Hochschule Aachen (RWTH) i ICLEI - Lokalne vlade za održivost.

RAZVOJ INOVATIVNOG PROCESA EDUKACIJE I UMREŽAVANJA U OBLASTI DRVOPRERADE U SREDNJOJ BOSNI

Zenička razvojna agencija ZEDA zajedno sa preduzećem PROGRAD HOLZ d.o.o. Žepče od 01. februara 2018. godine ima status partnera u projektu „Razvoj inovativnog procesa edukacije i umrežavanja u oblasti drvoprerade u Srednjoj Bosni“, a koji implementira Mašinsku fakultet UNZE. Radio se o projektu vrijednosti 190,688,66 KM koji kofinansira Evropska unija u okviru zajedničkog programa Evropske unije i Vlade Njemačke za lokalnu samoupravu i ekonomski razvoj, EU ProLocal.

Opći cilj projekta „Razvoj inovativnog procesa edukacije i umrežavanja u oblasti drvoprerade u Srednjoj Bosni“ je poticanje inovacija i konkurentnosti MSP u sektoru drvne industrije na prihvatljivim područjima dijeljenjem i prijenosom tehničkog i organizacijskog know-how-a omogućavajući time lokalnu

organizaciju podrške (naučne institucije, drvni klasteri i regionalne razvojne agencije) za rješavanje strukturnih deficita, te povećanje inovacijskih potencijala proizvodnog sektora. Preduzeća svoju razvojnu strategiju moraju osloniti na reinženjering, unaprjeđenje proizvodnje i povećanu produktivnost. Da bi se to ostvarilo, potrebna su nova rješenja u pripremi i realizaciji proizvodnje sa implementacijom novih tehnologija (CAD/CAP/CAM), nabavka savremene tehničke opreme, nove tehnike upravljanja i razvoja dizajna, kao i metoda i tehnika predstavljanja proizvoda i kompanije što vodi ka primjeni novih tehnika i metoda u proizvodnji čemu doprinos može dati akademska zajednica aktivnijim uključivanjem i umrežavanjem sa MSP. Projekat se završava 28. februara 2019. godine.

ZENICA DIO INTERREG MED PROGRAMA – GREENCAP

Od septembra 2016. godine, Grad Zenica i Agencija ZEDA su partneri u projektu Green-Cap čiji je cilj diseminacija informacija i stvaranje sinergije između različitih modularnih projekata iz oblasti vezanih za obnovljive izvore energije koji se implementiraju na području djelovanja partnera u projektu sa posebnim fokusom na otoke i ruralna područja.

Partneri u projektu su:

1. Naučno –istraživački centar BISTRA Ptuj, Slovenija-vo-deći partner
2. BCN Ecologia -Agencija za urbanu ekologiju Barcelona, Španija
3. Environment Park Torino, Italija
4. Naučno- tehnološki park PATRAS Grčka
5. AXELERA , Lyon , Francuska
6. Grad Zenica, Zenica, BiH
7. ZEDA – Zenička razvojna agencija Zenica, BiH

ZENICA DIO TRANSNACIONALNOG PROGRAMA DUNAV - FORESDA - Forest-based cross sectoral value chains fostering innovation and competitiveness in the Danube Region

Zenička razvojna Agencija ZEDA je kao član konzorcijuma organizacija iz EU i IPA zemalja otpočela sa implementacijom projekta FORESDA - Podrška inovacijama i konkurentnosti međusektorskih lanaca vrijednosti baziranih na šumarstvu/drvopreradi u januaru 2017. godine. Projekat implementira 13 partnera i 7 pridruženih strateških partnera na području devet podunavskih zemalja: Austrija, BiH (ZEDA, PREDa), Bugarska, Mađarska, Njemačka, Rumunija, Slovenija, Srbija i Hrvatska. Vodeći projekt-partner je CyberForum e.V. iz Njemačke

Radi se o projektu koji je sufinansiran sredstvima Europske unije, u okviru Transnacionalnog programa Dunav.

Cilj projekta FORESDA:

- transformisanje tradicionalnih sektora baziranih na šumarstvu/drvopreradi u inovativne moderne sektore
- uvezivanje u nove lance vrijednosti sa drugim sektorima koristeći savremene informaciono-komunikacione tehnologije i potencijale kreativnih industrija u oblastima razvoja novih proizvoda, usluga i procesa.

ZAVRŠENA CNC EDUKACIJA U OKVIRU PROJEKTA FORESDA

Dana 19. juna 2018. godine je u prostorijama Agencije ZEDA održana dodjela uvjerenja učesnicima stručne CNC edukacije koju je organizovala Agencija ZEDA u okviru projekta FORESDA. Edukacija je realizovana u firmi TEXIMP u Zenici na proizvodnim mašinama proizvođača HAAS.

Svi učesnici su imali priliku naučiti tehnološke osnove programiranja i rukovanja na CNC obradnom centru. Edukaciju je uspješno završilo 10 polaznika.

EVROPSKA PODUZETNIČKA MREŽA-EEN I COSME – ZENIČKE KOMPANIJE DIO EVROPSKE PODUZETNIČKE MREŽE

enterprise
europe
network

Kao član Konzorcijuma FBiH (EEN) koji se sastoji od 7 kompetentnih partnerskih organizacija ZEDA je partner u projektu COSME koji će podržati: bolji pristup finansijama za MSP, pristup tržištima za MSP, te povoljnije uslove za stvaranje i rast poslovanja. COSME je program EU za konkurentnost MSP. Traje od 2014.-2020. s planiranim budžetom od 2,3 milijarde €.

Pod programom COSME uspostavljena je Enterprise Europe Network - EEN (Evropska poduzetnička mreža), kao važan instrument Evropske komisije, s ciljem podrške konkurentnosti MSP. EEN je koherentna i kolaborativna

ZEDA je partner u projektu COSME koji će podržati: bolji pristup finansijama za MSP, pristup tržištima za MSP, te povoljnije uslove za stvaranje i rast poslovanja

evropska mreža, organizovana na regionalnom nivou i sastoji se od konzorcija organizacija domaćina osnovanih u svim regijama Evropske unije i drugim zemljama koje učestvuju u COSME programu. Partneri Konzorcija će pružati usluge MSP-a, kao što su informacije, podrška i savjeti kroz organizaciju događaja, specijalizovanih usluga, partnerstvo (POD i B2B), promovisanje EEN usluga klijentima i jačanje mreže uključenjem u aktivnosti EEN mreže u cilju povećanja konkurentnosti MSP kroz pružanje integrirane poslovne podrške i inovativnih usluga.

Od samog početka implementacije pa do danas, program COSME iz mjeseca u mjesec bilježi zavidne rezul-

tate. Radi se o programu EU koji ima za cilj podržati bolji pristup finansijama za MSP, poboljšati pristup tržištima za MSP, te stvoriti povoljnije uslove za stvaranje i rast poslovanja.

Svskog mjeseca iz baze poslovne saradnje POD/EEN osoblje Agencije ZEDA izdvaja poslovne ponude inostranih partnera i objavljuje na zvaničnoj web stranici Agencije ZEDA, društvenim mrežama, medijima i šalje privrednicima, udruženjima, agencijama, institucijama. Također, u saradnji sa partnerima EEN FBiH Agencija ZEDA izdvaja iz EEN mreže ponude za saradnju inostranih preduzeća i E-bilten koje objavljuje koordinator EEN FBiH na zvaničnoj web stranici EEN FBiH.

SAJAM "OPENS" U ZENICI OKUPIO 283 IZLAGAČA

U organizaciji Asocijacije organskih proizvođača Zeničko-dobojskog kantona, u Zenici je na Trgu Alije Izetbegovića održan je 8. sajam organske i poljoprivredne proizvodnje i etno stvaralaštva "OPENS 2018".

Sajam je izložbeno-prodajnog karaktera sa više od 5.000 proizvoda iz cijele BiH.

Najzastupljeniji su proizvođači meda i prerađevina od meda, te je i tema okruglog stola koji je održan "Sačuvajmo planetu, održimo pčele", na kojem su predavači ugledni profesori.

Pokrovitelji ovog sajma su Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ZDK-a, te Grad Zenica, a partneri firme iz grupacije AS Holding.

GRAD ZENICA, ZEDA I ZENIČKI PRIVREDNICI UČESNICI MOSTARSKOG SAJMA

Jedna od aktivnosti Projekta „Centar za podršku poduzetnicima“ jeste posjeta „Mostarskom sajmu“ u periodu od 10.-14. aprila 2018. godine na kojem Agencija ZEDA zajedno sa partnerima – Udruženjem poslodavaca Zenica i Gradom Zenica, predstavila potencijale zeničke privrede. Ovom prilikom uz Agenciju ZEDA i Udruženje privrednika Zenica, na Sajmu su učestvovala zenička preduzeća: Femetall d.o.o., Almy d.o.o., Braća Karić d.o.o., Hannan d.o.o., Glovis d.o.o., MEN d.o.o., Termika d.o.o., Profi-stan s.z.r., Empress d.o.o., Con VITA d.o.o.

POSLOVNI SUSRETI ZENIČKIH I TURSKIH PRIVREDNIKA/KOCAELI-ISTANBUL

Još jedna prilika za saradnju bosanskohercegovačkih privrednika s turskim, otvorena je u periodu od 20.do 22.marta 2018. godine, kada su bh. privrednici otputovali na tradicionalni sajam IDEV 2018. u Kocaeli, te učestvovali na poslovnim susretima (B2B).

Privredna komora Kocaeli u saradnji s ABIGMEV (Evropski poslovni centar Istočne Marmare) te BIGMEVom (Centar za razvoj odnosa s BiH) i Agencijom ZEDA, dogovorili su ove susrete kako bi otvorili još jednu priliku i mogućnost za saradnju dviju zemalja.

U okviru poslovnih B2B susreta, privrednici iz Bosne i Hercegovine su se sastali s turskim privrednicima ali i privrednicima iz drugih zemalja, te su imali priliku razmijeniti promotivne materijale, informacije i iskazati interes za poslovnim saradnjom.

GRAD ZENICA, AGENCIJA ZEDA I UDRUŽENJE POSLODAVACA SA ZENIČKIM PRIVREDNICIMA NA 51. POSLOVNOM SAJMU U CELJU/SLOVENIJA

U periodu od 11. do 13. septembra 2018. godine Agencija ZEDA, Grad Zenica, Udruženje poslodavaca i zenički privrednici učestvovali su na jednom od najvećih sajmova u regiji – 51. Poslovnem sajmu u Celju u Sloveniji. Ovom Sajmu svake godine prisustvuje veliki broj stranih poduzetnika te je on bio odlična prilika da i zenički privrednici ostvare kontakte sa stranim izlagačima, eventualnim budućim poslovnim saradnicima i investitorima, unaprijede postojeća znanja i vještine te ista implementiraju u svom poslovanju.

Imajući u vidu da je jedan od općih ciljeva Projekta „Centar za podršku poduzetnicima“ poboljšanje poslovnog okruženja i promovisanje investicij-

skih potencijala grada Zenice ovaj Sajam na kojem je učestvovalo više od 30 kompanija iz Zenice bio je odlična prilika za predstavljanje zeničke privrede, razmjenu kontakata i do-

govaranje buduće saradnje. Na Sajmu su održani i B2B susreti- International Matchmaking Event – Successful in Slovenia 2018, Celje na kojima su učestvovali i zenički privrednici.

ZENIČKA RAZVOJNA AGENCIJA ZEDA UČESNIK 4. ENERGETSKOG SAMITA U NEUMU

U periodu od 25. do 27. aprila 2018. godine, u Neumu je održan 4. Energetski samit koji je okupio četiri stotine najvećih stručnjaka elektroenergetskog sektora kao i donosilaca odluka koji su zajedno razgovarali o rješenjima svih aktuelnih problema u sektoru koji ima ogroman potencijal za razvoj privrede u našoj zemlji. Ovaj Samit su organizovali USAID-ov projekat Investiranja u sektor energije (EIA) i Njemačko društvo za međunarodnu saradnju (GIZ) kroz projekte “Poticanje obnovljivih izvora energije u BiH” i “Poticanje energetske efikasnosti u BiH”, a pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH,

Državne regulatorne komisije za električnu energiju, Regulatorne komisije za energiju u FBiH i Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske. Samitu su prisustvovali najviši zvaničnici iz naše zemlje, predstavnici političkih partija, te ambasadori. Predstavnici Agencije ZEDA

su uzeli aktivno učešće na ovom događaju na kojem su između ostalog predstavili i projekat GreenCap kroz direktnu komunikaciju sa učesnicima o temama vezanim za energetske efikasnost, obnovljive izvore energije, razmjenu ideja i dosadašnjih iskustava itd.

ZENIČKI PRIVREDNICI NA POSLOVNIM SUSRETIMA NA 8. MEĐUNARODNOM SAJMU ENERGIJE, RUDARSTVA, ZAŠTITE OKOLIŠA I PRATEĆE INDUSTRIJE ENERGA 2018.

Zenička razvojna Agencija ZEDA kao član Konzorcija Evropske poduzetničke mreže FBiH bila je koorganizator Poslovnih susreta firmi ENERGA b2b 2018 koje je organizovala Sarajevska regionalna razvojna agencija SERDA i Evropska poduzetnička mreža u Bosni i Hercegovini (EEN) uz podršku Privredne komore FBiH, Fondacije za razvoj odnosa BiH i Turske – BIGMEV te brojnih međunarodnih organizacija i

agencija za podršku biznisu iz Evropske unije i regiona.

Poslovni susreti su održani u okviru 8.međunarodnog sajma energije, rudarstva, zaštite okoliša i prateće industrije ENERGA 2018. 19. juna 2018. godine u Centru Skenderija, u Sarajevu. Na poslovnim susretima učestvovali su i zenički privrednici koji su se u saradnji s Agencijom ZEDA prijavili za učešće na Sajmu te odabrali potencijalne internacionalne

poslovne partnere s kojima su imali dvadesetominutne sastanke. Treba istaći da na Sajmu učestvuje preko 100 izlagača iz 15 zemalja regije i svijeta koji predstavljaju svoje proizvode, usluge, ideje i projekte. Na poslovnim susretima učestvovala su brojne kompanije iz oblasti energije, energetike i elektronike, rudarstva, zaštite okoliša, metala, građevinarstva, dizajna, inženjeringa, konsaltinga i sl.

PRVI SAJAM ŽENSKOG PODUZETNIŠTVA

Komisija za ravnopravnost spolova Grada Zenice organizovala je 1. sajam ženskog poduzetništva pod nazivom "Đerdan". Sajam ŽP ima za cilj promociju žene – da kroz njihove male biznise upoznamo snažne, konkretne, poduzetne žene koje su majke, supruge, domaćice. Cilj je i jačanje, promocija i poboljšanje poduzetništva kod žena koje doprinose ekonomskom razvoju ili ekonomskoj stabilnosti svog domaćinstva. Sajam ŽP "Đerdan" okupio je 15 žena i udruženja koja su predstavila sa svojim radovima i proizvodima: UŽ "Lastavica" (ručni radovi i proizvodi), UŽ "Vrandučka ašlama" (ručni radovi), "Medika" (zajedno sa ženama iz Vrselja, Pojska, Stranjana).

Svako od navedenih Udruženja i žena rade i pokušavaju da se kroz razne projekte uvežu u poslovni svijet. Možda su ovo prilike da se umjetnicama pruži šansa za otvaranje i pokretanje malog biznisa, koji će sutra prehranjivati cijelu porodicu. Neke od njih su već na dobrom putu da to i realizuju, ali mnoge žene ostaju anonimne u svijetu biznisa zbog već poznatih problema – netolerancije, nerazumijevanja, nedostatka projekata, neprilagođenosti budžeta za žene i slično.

ZEDA, BH SERVICE D.O.O., UNZE I BH. PRIVREDNICI NA STUDIJSKOJ POSJETI U ITALIJI

Agencija ZEDA je u saradnji sa firmom BH Service d.o.o. organizovala studijsku posjetu firmama BIESSE, HSD Mechatronic, WIRUTEX i CMT u Pesaro/Italija, za 31 predstavnika firmi iz oblasti drvoprerađivačke i proizvodnje građevinske stolarije, te predstavnike Mašinskog fakulteta UNZE.

Tokom posjete kompaniji BIESSE predstavnici firmi, Privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine i UNZE imali su priliku upoznati se s najmodernijim CNC mašinama i obradnim centrima za obradu drveta, te proizvodnju namještaja i stolarije koristeći savremene software posebno programirane za brzi servis i zamjenu rezervnih dijelova. Također, tokom posjete talijanskim firmama HSD Mechatronic, WIRUTEX i CMT, delegacija iz BiH imala je priliku vidjeti proizvodne pogone za proizvodnju elektromotora za CNC mašine i alata za obradu drveta. Ovom prilikom predstavnicima drvoprerađivača je pokazan princip inovativnosti u proizvodnji.

GRADONAČELNIK KASUMOVIĆ UČESTVOVAO NA KONFERENCIJI EBRD PROGRAMA ZELENIH GRADOVA

Gradonačelnik Zenice, Fuad Kasumović učestvovao je u radu prve konferencije gradonačelnika Zapadnog Balkana i Istočne Europe koja se na temu Programa Zelenih gradova od 11. do 13. juna održava u Štokholmu. Cilj konferencije bio je predstaviti investicije u program koji podrazumijeva strateško planiranje, tehničku pomoć, donatorsku podršku uz EBRD finansiranje, a sve kako bi odabranim gradovima bila pružena pomoć da investiraju u prioritetne infrastrukturne projekte koji doprinose zaštiti životne sredine. Grad

Zenica je jedan od osam gradova koji će u 2019. godini, uz tehničku pomoć EBRD-a, izraditi Akcioni Plan Zelenih gradova kojim će na sistematičan način, kako je i najavljivao Gradonačelnik Kasumović, identifikovati prioritetne infrastrukturne projekte s indikativnim investicijama i izvorima finansiranja.

EBRD će u narednom periodu za 40% povećati finansiranje projekata Zelenih gradova iz sektora daljinskog grijanja, urbanog transporta i javne rasvjete, vode, tretmana otpadnih voda, te energetske efikasnosti u zgradarstvu.

OTVORENI 12. DANI ORGANSKE PROIZVODNJE

Pod pokroviteljstvom Gradske uprave i Gradonačelnika Zenice Fuada Kasumovića, a u organizaciji Saveza udruženja organskih proizvođača FBiH na Trgu Alije Izetbegovića otvoreni su 12. dani organske proizvodnje "Zenica 2018". "Našim građanima, naši proizvodi", slogan je manifestacije koja je okupila tridesetak učesnika iz više gradova iz cijele BiH. Najviše izlagača je očeki-

vano sa područja grada Zenica koji su se sugrađanima predstavili sa kvalitetnim organskim poljoprivrednim proizvodima. Ovom prilikom istaknuto je kako će Gradska uprava Zenica u narednom periodu još snažnije podržavati ovu oblast. U znak zahvalnosti za podršku poljoprivrednim proizvođačima i Udruženju "Organsko FBiH" priznanje "Zlatna korpa organskih proizvoda" dodijeljeno je gradonačelniku Zenice Fuadu Kasumoviću.

ZENICA OKUPILA NAJBOLJE IT KOMPANIJE IZ BIH - HammerIT 2018

U organizaciji ZeForge Communityja u Zenici je 24. marta 2018. godine održan prvi IT događaj pod simboličnim nazivom Hammer IT koji je okupio mlade, ali i najbolje IT kompanije iz cijele BiH koje su prenijele svoja znanja i iskustva.

Hammer IT je u Zenici okupio mlade iz cijele BiH, uglavnom srednjoškolarce, studente, zaposlene, nezaposlene i one koji se u slobodno vrijeme bave poslovima iz IT sektora. Ovaj događaj bio je prilika da mladi nauče nova iskustva ili da postojeća nadgrade kroz veoma dobra predavanja. Više od 300 posjetilaca imalo je priliku razgovarati s predstavnicima kompanija Atlantbh, Authority Partners, Bicom, Klika, Ministry of Programming, Mistral, NSoft, Rubicon i Spark, te se upoznati sa prednostima rada u ovim kompanijama.

Uporedo s predavanjima, 15 polaznika je prošlo kroz workshop web developmenata zahvaljujući nesebičnoj pomoći Spark School iz Mostara.

Partneri ZeForgea bili su NSoft, Spark, Agencija ZEDA, Impulse Creative Center, Inservio, Bit Alliance i Wearedevelopers.

Podršku realizaciji projekta su pružili: Grad Zenica, WorldChicago, Ekran, Preminger, RedBull, dok su medijski pokrovitelji bili: RSG radio, Klif, RTVZE i Zenicablog.

GRAD ZENICA USPJEŠNO UČESTVUJE U REGIONALNOM PROJEKTU “PARTNERSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE”

Delegacija Grada Zenice učestvovala je na Konferenciji o rezultatima projekta “Partnerstvo održivog razvoja jedinica lokalne samouprave” koja se od 28. do 30. novembra 2018. održala u Beogradu. Zenica je jedan od 12 gradova iz BiH, Srbije i Kosova koji uz partnerstvo bratskih gradova iz Njemačke, realizuje projekte čiji je cilj provođenje “Agende 2030” u Jugoistočnoj Europi. Dugoročni koncept održivog razvoja podrazumijeva stalni ekonomski rast koji osim ekonomske efikasnosti, tehnološkog napretka, savremenih tehnologija,

inovativnosti cijelog društva i društveno odgovornog poslovanja, obezbjeđuje smanjenje siromaštva, dugoročno bolje korištenje resursa, unapređenje zdravstvenih uslova i kvaliteta života i smanjenje zagađenja na nivo koji mogu da izdrže činioci životne sredine, sprječavanje novih zagađenja i očuvanje biodiverziteta. Osim toga jedan od najvažnijih ciljeva održivog razvoja je otvaranje novih radnih mjesta i smanjenje stope nezaposlenosti, kao i smanjenje rodne i društvene nejednakosti marginaliziranih grupa, podsticanje

zapošljavanja mladih i osoba sa invaliditetom, kao i drugih rizičnih grupa. U ovom jedinstvenom projektu Grad Zenica u saradnji sa bratskim Gelsenkirchenom realizovao je projekat interkomunalne saradnje „Solarni most Gelsenkirchen – Zenica“. Sporazum o podršci projektu potpisali su Gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović i Gradonačelnica Gelsenkirchena Martina Rudowitz. Solarni moduli sa autobuske stanice u Gelsenkirchenu dopremljeni su i bit će u funkciji napajanja energijom izviđačkog centra na Boračkom jezeru.

GRADONAČELNIK KASUMOVIĆ NA SAJMU ZEPS POZVAO PRIVREDNIKE DA ISKORISTE PREDNOSTI ZENICE I INVESTIRAJU U NAŠ GRAD

Na oko 8.000 kvadratnih metara sajamske površine 25. generalnog bh. sajma „ZEPS 2018“ i 15. specijalizovanog sajma “ZEPS Intermetal” posjetioci ma je 6. oktobra predstavljeno

480 izlagača iz 19 država. Gradonačelnik Zenice, Fuad Kasumović zaželio je dobrodošlicu svim učesnicima sajma i tokom svoga govora na svečanosti otvaranja sajma, potvrdio je

opredjeljenost Gradske uprave u razvoju ekonomije. Tom prilikom Gradonačelnik je pozvao i potencijalne investitore da se informišu o mogućnostima za ulaganje u Zenici.

UNAPREĐENJE RAZVOJNIH KAPACITETA BIZNIS INKUBATORA ZENICA I TECHNOPARK-A ZENICA

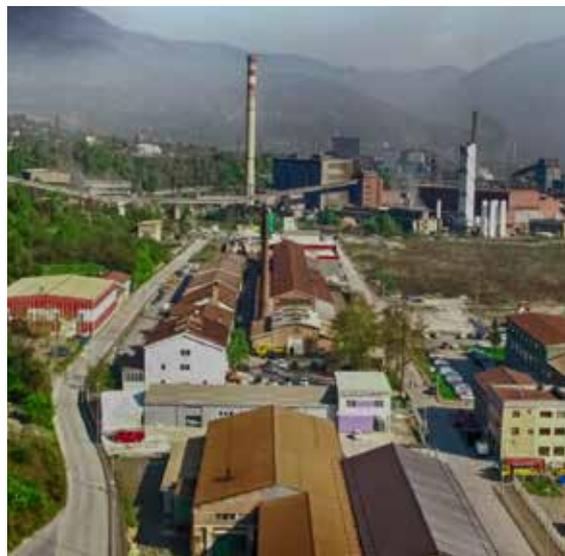
Projekat „Unapređenje razvojnih kapaciteta Biznis inkubatora Zenica i TechnoPark-a Zenica“ imao je za cilj poboljšanje postojeće infrastrukture Biznis inkubatora i TechnoPark-a Zenica, a u svrhu izgradnje boljeg poslovnog ambijenta.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 44.200,00, od čega je FMRPO izdvojilo 20.000,00 KM, Grad Zenica 10.000,00 KM, a ostatak Agencija ZEDA kroz svoje aktivnosti. Kroz projekat je izvršeno označavanje firmi korisnika BIZ-a i TPZ, kao i signalizacija unutar Poslovne zone Zenica 1, virtualna prezentacija samih firmi Biznis inkubatora i TechnoPark-a, potencijala Poslovne zone kao i promocija samih privrednih kapaciteta Grada Zenice. Anketirano je i preko 40 firmi

unutar Poslovne zone i Biznis inkubatora Zenica o zadovoljstvu uslugama koje pruža Agencija ZEDA i prijedlozima za poboljšanje.

Također, predviđene su dvije vrste edukacija. Jedna je namijenjena jačanju kapaciteta aktera Lokalnog ekonomskog razvoja (LER), a druga je namijenjena unapređenju efikasnosti poslovanja korisnika BIZ i TPZ-a kroz korištenje besplatnih Google alata.

Prva edukacija je završena u ljeto 2018. godine kroz dvodnevne edukacije u pet ciklusa na temu PCM, SBA, značaj LER-a, BFC kao i unapređenje rada TPZ od strane eksternih eksperata. Edukacija na temu korištenja besplatnih Google alata za potrebe MSP je planirana da se održi u februaru 2019. godine.

Projekat je podržao i adaptaciju dijela prostora Impulsnog kreativnog centra Agencije ZEDA, te nabavku namještaja i kompjuterske opreme za potrebe edukacija na različite teme.

RADOVI NA SANACIJI VODOVODNE I KANALIZACIONE MREŽE U POSLOVNOJ ZONI ZENICA 1

Gradska uprava je u proteklom periodu preduzela niz aktivnosti na uređenju i izgradnji infrastrukture u Poslovnoj zoni Zenica 1 kako bi sadašnjim i budućim investitorima omogućila povoljnije uslove za rad. Među najznačajnije spada ulaganje u vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu radi proširenja kapaciteta Poslovne zone, odnosno priključenja budućih korisnika na novoformiranim poslovnim parcelama u Zoni na vodovodnu i kanalizacionu mrežu.

U postupku javne nabavke, koji je Gradska uprava provela u aprilu 2018. godine, za najpovoljnijeg ponuđača za sanaciju vodovodne i kanalizacione mreže u Poslovnoj zoni Zenica 1 je izabrano Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.

Zenica, a radi se o izgradnji 654m vodovodne mreže i 654m fekalne mreže.

Polaganje instalacija je završeno u decembru 2018. godine, a završna faza, odnosno asfaltiranje će biti okončano u prvom kvartalu 2019. godine.

Ukupna vrijednost ugovorenih radova je 190.710,00 KM od čega je 40.710,00 KM osigurano iz budžeta Grada Zenice, a preostali iznos od 150.000,00 KM je finansiran od strane Ministarstva privrede Zeničko-dobojskog kantona.

ODOBRENA GRANT SREDSTVA ZA REALIZACIJU PROJEKTA “UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE U POSLOVNOJ ZONI ZENICA 1”

U Mostaru je upriličeno potpisivanje ugovora o dodjeli grant sredstava za izgradnju poduzetničkih zona u Federaciji BiH između Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta i sedam jedinica lokalne samouprave u FBiH. U sklopu projekta “Izgradnja poduzetničkih zona u Federaciji Bosne i Hercegovine” za 2018. godinu općine Visoko, Vitez, Maglaj, Gračanica, Posušje, te gradovi Zenica i Livno dobili su grant sredstva u ukupnoj vrijednosti od 1.515.364,22 KM, a nakon prethodno ispunjenih preduslova za realizaciju prijavljenog projekta po javnom pozivu koji je raspisalo Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta. Cilj projekta je podrška izgradnji novih i unapređenju postojećih infrastrukturnih kapaciteta u okviru poduzetničkih zona u Federaciji BiH, kao preduslova za privredni razvoj i zapošljavanje na lokalnom nivou.

Gradu Zenici od Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta odobrena su sredstva u iznosu od 250.000,00 KM za realizaciju projekta “Unapređenje infrastrukture u Poslovnoj zoni Zenica 1”.

Implementacijom ovog projekta očekuje se unapređenje komunalne infrastrukture u Poslovnoj zoni, izgradnja novih saobraćajnica s pratećim hidro i elektro instalacijama čime će se stvoriti uslovi za privlačenje novih investicija ali i poboljšati uslovi za rad postojećih preduzeća u Poslovnoj zoni.

Ukupna vrijednost projekta “Unapređenje infrastrukture u Poslovnoj zoni Zenica 1” iznosi 374,652.57 KM, a Grad Zenica će realizaciju projekta sufinansirati sa 124,652.57 KM.

PROJEKAT SANACIJE JAVNE RASVJETE U POSLOVNOJ ZONI ZENICA 1

Projekat sanacije javne rasvjete u Poslovnoj zoni Zenica 1 podrazumijeva sanaciju postojećih rasvjetnih tijela i izgradnju novih rasvjetnih tijela na trasama budućih saobraćajnica 7, 7a i 7. Prva faza projekta odnosno sanacija postojećih rasvjetnih tijela je implementirana krajem 2018. godine. Ukupna vrijednost ugovorenih radova je 87.958,12 KM i cjelokupan iznos se finansira sredstvima iz budžeta Grada Zenica.

NOVI INVESTITORI U POSLOVNOJ ZONI ZENICA 1

Dobar primjer razvoja i saradnje zeničkih privrednika, Agencije ZEDA i Grada Zenice jesu i provedene aktivnosti parcelizacije i prodaje dijela zemljišta u Poslovnoj zoni Zenica 1 kako bi se omogućilo malim i srednjim privrednim subjektima da putem javnog natječaja – licitacije, kupe neku od parcela u svrhu izgradnje proizvodnih kapaciteta i vlastitog objekta, realizacije investicionih projekata te kako bi nastavili razvijati svoje poslovanje ali i stvorili uslove za nova radna mjesta. Ovim korakom, do sada je jedanaest parcela dobilo nove vlasnike, a u toku je i nova parcelizacija i nova prodaja zemljišta. Ostatak slobodnih površina i oblik parcela se može prilagoditi specifičnim potrebama investitora što će se i dogoditi u periodu koji slijedi.

Ovi koraci direktno će doprinijeti rastu broja preduzeća, zaposlenih i povećanju prihoda što neposredno vodi ka jačanju lokalnog ekonomskog razvoja, a osnivanjem novih zona otvorit će se put ka dodatnom razvoju zeničke prirede.

POSLOVNA ZONA ZENICA 1 SPREMNA ZA INVESTITORE - OČIŠĆENE I UREĐENE SLOBODNE POVRŠINE

Otkako je Odlukom Gradskog vijeća Zenica, upravljanje Poslovnom zonom Zenica 1, povjerenom Zeničkoj razvojnoj agenciji “ZEDA”, Grad Zenica i Agencija ZEDA pokrenuli su niz konkretnih aktivnosti s ciljem stvaranja uslova za privlačenje investitora i razvoj poduzetništva.

U prvom redu pristupilo se poboljšanju ambijentalnih uslova u Poslovnoj zoni Zenica 1.

S tim u vezi, Služba civilne zaštite Grada Zenica provela je mehaničko čišćenje parcela od gustog rastinja koje je onemogućavalo parcelizaciju i pristup slobodnim površinama.

Ukupna očišćena i uređena površina iznosi cca 57.000 m², od čega se 42.000 m² odnosi na slobodne površine, dok 15.000 m² predstavlja površine koje su prodane investitorima.

Na ovaj način zainteresovanim investitorima omogućen je uvid u raspoloživost slobodnih prostora.

DVIJE NOVE POSLOVNE ZONE - ZENICA-SJEVER I ZENICA-JUG

Grad Zenica planira da formira još dvije nove poslovne zone. Osnivanje zona Zenica-Sjever i Zenica-Jug pokrenuto je usvajanjem odluke Gradskog vijeća 13.04.2018 godine. Na ovaj način će se dodatno ojačati uslovi za razvoj poduzetništva kroz osnivanje novih preduzeća, poticanje domaćih i stranih investicija, transfer novih tehnologija i znanja, jačanje partnerstva javnog i privatnog sektora te poboljšanje ekonomskog upravljanja javnim dobrima i finansijama.

Pokrenut je proces izrade RP “Privredno-poslovna zona Zenica-Sjever” i RP “Poslovno-rekreativna-turistička zona Zenica-Jug”, a nove poslovne zone biće formirane na sjevernom i južnom ulazu u grad.

DIGITALIZACIJA U GRADSKOJ UPRAVI

Gradonačelnik Fuad Kasumović primio je predstavnike Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Anđu Zimić, direktoricu projekta CILAP. Gđa Anđa Zimić predstavila je projekte Registracije nekretnina u BiH i Adresnog registra koji se provode u okviru projekta CILAP, čiju je realizaciju podržala Vlada Kraljevine Švedske.

Projekat registracije nekretnina uveliko doprinosi povećanju efikasnosti zemljišne administracije ali istovremeno i transparentnosti jer omogućava praćenje prodaje tačno označenih nekretnina, cijenu i lokaciju. Ovaj projekt provodi Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove u saradnji s Poreznom upravom Federacije BiH. Poseban značaj projekta je u tome što

se na jedinstven način prikupljaju podaci o prometu nekretnina u FBiH.

Tokom sastanka prezentovane su prednosti uspostave sistema Adresnog registra među kojima je svakako najznačajnija, otklanjanje b.b. oznake i evidentiranje određenog broja i adrese. Primje-

nom ovog sistema svaki objekat odnosno nekretnina na nekoj lokaciji dobit će tačno određeni broj i adresu. Navedeno je, da se veći broj jedinica lokalne samouprave već uključio u ove projekte ali i da je u porastu zainteresovanost općina/gradova za uključivanje u projekte.

IZRADA DETALJNIH ENERGETSKIH PREGLEDA NA PODRUČJU GRADA ZENICA

Gradu Zenica je u sklopu prava na korištenje sredstava Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH na osnovu provedenog Javnog konkursa za dodjelu sredstava u vidu finansijske pomoći kao podrška realizaciji programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2018. godinu – JK2018/1, odobren projekat „Izrada detaljnih energetskih pregleda na području grada Zenica“ za čiju realizaciju je odobreno 20.000,00 KM. Projekat podrazumijeva izradu 14 detaljnih energetskih pregleda i energetskih certifikata za 5 stambenih i 9 javnih objekata na području grada Zenica. Gradska uprava je za realizaciju ovog projekta osigurala 26.683,00 KM. Implementacije projekta će biti završena u prvom kvartalu 2019. godine.

U TOKU RADOVI NA UTOPLJAVANJU PET STAMBENIH ZGRADA

U toku su radovi na utopljavanju pet stambenih objekata kolektivnog stanovanja - stambenih zgrada na području grada Zenice, a koje su odabrane nakon završenih procedura po Javnom pozivu za sufinansiranje projekata utopljavanja.

Stanari stambenih zgrada krajem aprila 2018. godine prvi put su imali priliku da se putem ovlaštenih upravitelja ili odabranih predstavnika etažnih vlasnika prijave u cilju ugradnje termo-izolacione fasade na zgradama, minimalne debljine 10 cm.

Grad Zenica sufinansira izvršenje radova utopljavanja u iznosu 50% od ukupne vrijednosti izvedenih radova, dok je ukupan iznos sredstava obezbijeđenih od strane Gradske uprave za realizaciju projekta 125.761,94 KM. Cilj ovog projekta je pružanje pomoći građani-

ma u poboljšanju energetske efikasnosti zgrada zajedničkog stanovanja, što će doprinijeti ljepšem izgledu grada, manjoj potrošnji energenata, kao i manjoj emisiji štetnih plinova i poboljšanju kvaliteta zraka. Radovi na utopljavanju stambenih zgrada će biti završeni u predviđenom roku, na 5 objekata koji se nalaze na

adresama: Muftije Šemsekadića 12, Čurukovića put 20, Potok 5b, Školska 6a i 6b. Svakodnevni nadzor nad izvođenjem radova vršilo je Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje grada "Zenica" d.o.o. Zenica. Projekat je realizovan u nadležnosti Službe za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove.

ZAVRŠENA REKONSTRUKCIJA OBDANIŠTA "PINOKIO"

Uz finansijsku podršku Grada Zenice, Vlade Švedske i Fonda za zaštitu okoliša FBiH, a u okviru UNDP-vog projekta "Zeleni ekonomski razvoj" urađeni su građevinski radovi na obdaništu "Pinokio" Javne ustanove Predškolski odgoj i obrazovanje Zenica. Na objektu u naselju Odmut realizovane su mjere energetske efikasnosti: postavljanje termo-

fasade, zamjena vanjske stolarije, sanacija i termoizolacija krova i unapređenje sistema grijanja koje obuhvata ugradnju moderne toplotne podstanice sa novim pumpama, mjerača utroška toplotne energije i termostatske ventile na postojećim radiatorima. Ukupna vrijednost radova je 300.000 KM. Utopljavanjem obdaništa Pinokio osiguran je bolji kom-

for za oko 150 dječaka i djevojčica, kao i uposlenika ove javne ustanove. Grad Zenica koristi svaku mogućnost da osigura sredstva iz međunarodnih fondova i na taj način poboljša kvalitet života svih naših građana. UNDP projekt "Zeleni ekonomski razvoj" posvećen je kreiranju uslova za investicije u povećanje energetske efikasnosti javnih objekata kako bi se ostvarile budžetske uštede, povećao broj „zelenih radnih mjesta“, poboljšao komfor za korisnike i reinvestirala ušteđena sredstva što doprinosi privrednom napretku Bosne i Hercegovine i očuvanju okoliša. Vrtić "Pinokio" je treći javni objekat koji je utopljen u sklopu GED projekta u Zenici i realizovan u nadležnosti Službe za ekologiju, komunalne i inspeksijske poslove.

U GRADSKOJ UPRAVI ZENICE UPRIILIČENO POTPISIVANJE UGOVORA SA KORISNICIMA PROGRAMA EKONOMSKOG OSNAŽIVANJA KOJI PROVODI UNDP

Kao dio podrške područjima pogođenim poplavama 2014. godine, završen je izbor korisnika za ekonomsko osnaživanje u okviru Programa za oporavak od poplava - stambeno zbrinjavanje. Ekonomsko osnaživanje podrazumijeva pomoć u oblasti poljoprivredne proizvodnje, zapošljavanja i samozapošljavanja za 227 domaćinstava u BiH. Ova domaćinstva također učestvuju i u komponenti Programa koja se tiče stambenog zbrinjavanja, a kroz koju se obezbjeđuje siguran smještaj izgradnjom novih ili sanacijom postojećih stambenih objekata. U

Gradskoj upravi Zenice upriličeno je potpisivanje ugovora sa sedam korisnika u oblasti poljoprivredne proizvodnje. Svi paketi pomoći prilagođeni su izabranim domaćinstvima, njihovim potrebama i mogućnostima.

Program za oporavak od poplava - Stambeno zbrinjavanje predstavlja nastavak napora Evropske unije na ublažavanju posljedica katastrofalnih poplava iz 2014. godine. Program, započet u septembru 2017. godine, ima za cilj da stambeno zbrine i ekonomski

osnaži najugroženije porodice čiji su domovi oštećeni ili uništeni u poplavama i klizištima. Vrijednost Programa je 15 miliona EUR, a finansira ga Evropska unija u saradnji sa Vladom Federacije Bosne i Hercegovine, Vladom Republike Srpske, UNDP u BiH i lokalnim vlastima. Program implementira UNDP u BiH zajedno sa Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM), Arbeiter-Samariter-Bund (ASB), Hilfswerk International Austria (HWA) i partnerskim opštinama i gradovima.

Program, započet u septembru 2017. godine, ima za cilj da stambeno zbrine i ekonomski osnaži najugroženije porodice čiji su domovi oštećeni ili uništeni u poplavama i klizištima.

ODRŽANE KONSULTACIJE O PRIPREMI POTENCIJALNIH PROJEKATA JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA

U velikoj sali Grada Zenice održane su konsultacije o pripremi godišnjih i trogodišnjih planova potencijalnih projekata

iz oblasti javno-privatnog partnerstva radi izrade Kataloga projekata JPP za 2019. godinu. Konsultacijama su prisustvo-

vali direktori i predstavnici javnih preduzeća i ustanova čiji je osnivač Grad Zenica, a stručnu pomoć pružilo je Ministarstvo privrede Zeničko-dobojskog kantona.

Razgovarano je o osnovnim karakteristikama modela javno - privatnog partnerstva ZDK, zakonskom okviru, fazama, implementaciji, te aktuelnim projektima prema ovom modelu.

Konstatovano je da se radi o dugoročnim i složenim projektima, za čiju je realizaciju prioritetna prethodna analiza i priprema projektnih prijedloga.

GRADONAČELNIKU KASUMOVIĆU ZAHVALNICE ZA RAZVOJ POLJOPRIVREDE

Gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović je u svome kabinetu razgovarao sa Zehrudinom Polovinom, predsjednikom Udruženja poljoprivrednih proizvođača "Agrar Orahovica", Emirom Lužićem predsjednikom Opće poljoprivredne zadruge "Natural Berry" P.O. Zenica i Samirom Purićem, novoizabranim predsjednikom Mjesne zajednice Orahovica. Tema razgovora bilo je stanje u poljoprivrednom sektoru na području Orahovice, sa posebnim aspektom na proizvodnju maline i drugog jagodičastog voća. Gospoda Polovina i Lužić istakli su da je podrška Gradske uprave Zenica proizvođačima maline u 2017. godini bila od velikog značaja, što je rezultira-

lo prihodima od preko 600.000 KM za lokalno stanovništvo. Tim povodom, Gradonačelniku su uručene zahvalnice za izuzetan doprinos razvoju poljoprivrede na području grada Zenice. Gradonačelnik Kasumović podržao je i aktivnosti Samira

Purića na jačanju omladinskog aktivizma u MZ Orahovica, te su dogovoreni pravci zajedničkog djelovanja na uređenju društvenog doma u Orahovici u svrhu edukacije, obrazovanja ali i rekreacije djece i omladine ovog dijela grada.

GRADONAČELNIK FUAD KASUMOVIĆ PRIMIO DELEGACIJU EVROPSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ

Gradonačelnik Zenice Fuad Kasumović primio je delegaciju Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) koju su činili Zsuzanna Hargitai, direktorica EBRD-a za Zapadni Balkan i Ian Brown, direktor Ureda Evropske banke za obnovu i razvoj u BiH. Direktorica Hargitai je naglasila da je cilj EBRD-a pružiti podršku privatnom sek-

toru posebno razvoju malih i srednjih preduzeća, infrastrukturnim projektima, te projektima energetske efikasnosti. Fokus sastanka bio je na projektima kojima se rješava zagrijavanje grada i Kantonalne bolnice Zenica, smanjenje zagađenja, kao i poboljšanje odnosno modernizacija javnog gradskog prijevoza.

Također je razgovarano o ubrzanju implementacije projekta "Plava voda", koji se finansira iz sredstava EBRD-a. Gradonačelnik Kasumović zahvalio se zvaničnicima EBRD-a za podršku koju pružaju Gradu Zenica i istakao da je Gradska uprava spremna za realizaciju započetih ali i novih projekata od značaja za grad.

ARAPSKI INVESTITORI ZAINTERESOVANI ZA ULAGANJA NA PODRUČJU ZENICE

U Kabinetu Gradonačelnika Zenice Fuada Kasumovića održan je sastanak s investitorima iz Ujedinjenih Arapskih Emirata zainteresovanim za ulaganja na području grada Zenice. Gradonačelnik je zainteresovanim investitorima predstavio aktuelne projekte vezane za unapređenje poslovnog ambijenta kao i postojeće potencijale koji bi mogli biti interesantni stranim investitorima. Također, Gradonačelnik je predstavnike investitora upoznao o formiranju

dvije nove poslovne zone Zenica-Sjever i Zenica-Jug, koje će biti privredno-poslovne odnosno poslovno rekreativne. Arapski investitori su naglasili da već imaju dobru poslovnu saradnju sa privrednicima iz Zenice u oblasti drvne industrije odnosno proizvodnje namještaja. radonačelnik Kasumović je ovom prilikom istakao da je Gradska uprava Zenice otvorena za saradnju sa svima koji žele ulagati u Zenicu i doprinijeti privrednom razvoju grada.

GRADONAČELNIK FUAD KASUMOVIĆ RAZGOVARAO SA KOORDINATOROM TIK-A-E ZA BIH

Koordinator Turske agencije za međunarodnu saradnju i koordinaciju (TIKA), Omer Faruk Alimci posjetio je Gradsku upravu Zenica i održao sastanak s Gradonačelnikom Fuadom Kasumovićem koji je upoznao koordinatora Alimcia o aktuelnim projektima koje realizuje Gradska uprava, naglašavajući kao prioritet projekte koji imaju cilj zapošljavanje, posebno mladih ljudi kako

...naglašavajući kao prioritet projekte koji imaju cilj zapošljavanje, posebno mladih ljudi kako bi se spriječio njihov odlazak iz Zenice i naše zemlje.

bi se spriječio njihov odlazak iz Zenice i naše zemlje.

Koordinator Alimci se osvrnuo na projekte koje je TIKA realizovala u protekle 22 godine, koliko ova agencija djeluje u Bosni i Hercegovini.

Pohvalio je gostoprimstvo Zenice, ističući kako je ovdje također realizovano nekoliko projekata.

Razgovarano je o mogućno-

stima ulaganja, pokazujući interes za izgradnju farme za uzgoj pilića kapaciteta 25.000 komada.

Gradonačelnik Fuad Kasumović je istakao da je Grad Zenica nosilac BFC sertifikata što potvrđuje da je ova sredina povoljna za investiranje. U tom smislu je izrazio spremnost Gradske uprave za saradnju sa potencijalnim investitorima.

POTPISAN HISTORIJSKI UGOVOR ZA GRAD ZENICU

U Zenici je potpisan Ugovor o osnivanju zajedničke kompanije „Toplana Zenica d.o.o.“, između Grada Zenice, ArcelorMittal Zenica, KPA Unicon i FinnFund iz Finske.

Ukupna vrijednost projekta izgradnje nove toplane je oko 53 miliona eura, od toga 40 miliona eura su kreditna sred-

stva obezbijedena od strane EBRD-a, a kredit je osiguran garancijom koju u potpunosti obezbjeđuje ArcelorMittal Grupa. Preostalih 12 miliona eura je obezbijedeno direktnim ulaganjem partnera Grada Zenice, KPA Unicon i FinnFund iz Finske. Omjer vlasničkih udjela u zajedničkoj kompaniji

„Toplana Zenica d.o.o.“, je 50% u korist ArcelorMittal, 20% u korist Grada Zenica i po 15% za finske partnere KPA Unicon i FinnFund. Projekat izgradnje nove toplane podrazumijeva konstrukciju novih kotlova/skrubera i elektroduvaljke i popravku postojeće opreme Energetike. Izgradit će se nova 3 kotla od 50 t/h i koristiti plinovi koji se generiraju u toku tehnološkog procesa ArcelorMittal Zenica, tj. koksni i visokopećni plin. Početak rada kompanije očekuje se u prvoj polovini 2020. godine. Toplana Zenica će proizvoditi po najvišim ekološkim standardima, zadovoljavajući EU norme u vezi sa smanjenjem zagađenja, što će Zenici osigurati čišći okoliš, a istovremeno i pouzdano grijanje grada.

U okviru projekta EU PROLOCAL na svečanoj ceremoniji u Zenici dodijeljena grant sredstva za 50 malih i srednjih preduzeća/EU PROLOCAL

Krajem 2016. godine, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, u okviru zajedničkog programa Evropske unije i Vlade Njemačke za podršku lokalnoj samoupravi i ekonomskom razvoju u BiH – EU ProLocal, objavio je Poziv za dostavljanje prijedloga projekata za učešće na konkursu za dodjelu bespovratnih grant sredstava.

EU Prolocal je program sveobuhvatnog razvoja privatnog sektora (RPS) koji uskoro saraduje s lokalnim regionalnim vlastima i sektorom malih i srednjih preduzeća. Razvojni šabloni dobre prakse se dalje šire i dijele s drugim lokacijama i nivoima vlasti u BiH.

Ukupna vrijednost bespovratnih sredstava iznosi 5.867.490KM tj. 3.000.000 EUR. Sve aktivnosti koje će se financirati ovim sredstvima trebaju ostvariti efekat u partnerskim opštinama EU ProLocal Programa, a jedna od njih je i Grad Zenica.

Dana 15. maja 2017. godine u

Zenici (Hotel Zenica) je organizovana ceremonija dodjele certifikata firmama/aplikantima kojima su odobreni projekti dodjele bespovratnih sredstava u okviru EU ProLocal programa.

Na ceremoniji u Zenici dodijeljena su grant sredstva za 50 malih i srednjih preduzeća iz 20 općina i gradova u BiH.

Ukupno tri miliona eura dodijeljeno je projektima čija će implementacija doprinijeti jačanju konkurentnosti sektora u kojima posluju, te pomoći oporavak nakon poplava kao i ukupni ekonomski i društveni razvoj zemlje. Projekt predstavlja dio EU ProLocal programa koji finansiraju Evropska unija sa 9 i Vlada SR Njemačke sa 4 miliona eura.

Poziv je bio namijenjen:

- Malim i srednjim preduzećima koja djeluju u metaloprerađivačkom sektoru, drvnom sektoru ili se bave agrobiznisom;
- poljoprivrednim zadrugama;
- registrovanim klasterima iz gore navedenih sektora;

- te organizacijama za podršku biznisu u partnerstvu s najmanje tri preduzeća, kao i
- grupama MSP preduzeća (minimalno tri člana iz istog sektora).

Ciljevi Poziva bili su:

- Povećanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz pružanje podrške uvođenju inovacija i primjeni inovativnih pristupa i
- Povećanje konkurentnosti četiri navedena sektora i jačanja poslovnih modela kroz podršku prevazilaženju nedostataka koji su prepreka daljem razvoju ovih sektora
- Prihvatljive oblasti projektnih ideja:
- Poboljšanje pristupa tržištu (lokalnom i međunarodnom);
- Umrežavanje i inovacije;
- Optimizacija poslovnih procesa;
- Uvođenje novih metoda u radu;

PRILIKA ZA PRIVREDNIKE - U AGENCIJI ZEDA PREDSTAVLJEN PROGRAM DEVELOPPP.DE

Dana 10. januara 2018. godine u prostorijama Impulsnog kreativnog centra Agencije ZEDA, u organizaciji Grada Zenice i Agencije ZEDA, zeničkim privrednicima održana je prezentacija koja nosi naziv "Interakcija javnog i privatnog sektora kroz razvojna partnerstva u BFC SEE općinama i gradovima". Prezentaciju su održali predstavnici BFC SEE mreže FBIH-REZ agencije i REDAH agencije.

Grad Zenica je kao BFC certificiran grad (sredina s povoljnim poslovnim okruženjem) stekao uslove da zeničkim privrednicima predstavi mogućnosti saradnje kroz zajedničke projekte s javnim sektorom u cilju ostvarivanja komercijalnih ciljeva preduzeća s jedne strane i s druge strane, kreiranja boljeg poslovnog ambi-

jenta u gradu. Ovom prilikom je predstavljen program njemačke vlade DeveloPPP koji pruža ciljanu podršku za privatne investicije i uključivanje privatnog sektora u razvojna pitanja lokalne zajednice i podršku djelatnostima kojima pripadaju.

Na prezentaciji su privrednici imali priliku da kroz otvoreni dijalog diskutuju o projektima

i potencijalnim partnerstvima koji mogu biti podržani od strane DeveloPPP i sličnih programa uz konkretnu asistenciju BFC SEE mreže, kao i da izraze svoj interes za učešće.

Napominjemo da glavnu ulogu u ovom programu ima REDAH agencija kao Tehnički sekretarijat u okviru BFC SEE Mreže Federacije BiH kao i REZ agencija.

PREZENTACIJA JAVNOG POZIVA FMRPO ZA GRANT SREDSTVA U 2018. GODINI

Dana 27. aprila 2018. godine, Agencija ZEDA je održala prezentaciju za zainteresovane privrednike koji žele aplicirati na Javni poziv za odabir grant sredstava u 2018. godini koji je objavilo Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta 18. aprila 2018. godine.

Ovom prilikom, privrednicima je pojašnjen Javni poziv, uslovi apliciranja i mogućnost učešća, dosadašnja iskustva te su imali priliku postaviti pitanja i razjasniti eventualne nedoumice, a Agencija ZEDA je ponudila pomoć pri pisanju aplikacije.

ZENIČKIM PRIVREDNICIMA PREDSTAVLJENA NOVA BESPOVRATNA SREDSTVA - USAID WHAM PROGRAM

Dana 30. jula 2018. godine, zeničkim privrednicima prezentovan je program Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID-a) pod nazivom "Razvoj radne snage i veći pristup tržištima" (eng. Workforce and Higher Access to Markets Activity - WHAM).

Ovom prilikom, predstavnici USAID WHAM programa u saradnji s Agencijom ZEDA zainteresovanim privrednicima predstavili su nova bespovratna sredstva i mogućnosti apliciranja.

WHAM je objavio ukupno četiri javna poziva za dostavu projektnih prijedloga za podršku brzorastućih, izvozno-orijentisanih i izvozno spremnih malih i srednjih preduzeća iz sektora metala, drveta i/ili tekstila/obuće orijentisanih prema proširenju proizvodnih kapaciteta, dostizanju novih tržišta i otvaranja novih radnih mjesta.

Prezentacija je održana u prostorijama Agencije ZEDA na kojoj su predstavnici USAID WHAM programa predstavili javne pozive, mogućnosti apliciranja, te odgovorili na pitanja zainteresovanih privrednika koji žele aplicirati na ova sredstva.

ZAKUPI POSLOVNIH PROSTORA U 2018. GODINI

Odsjek za privredu i upravljanje razvojem raspolaže sa 396 poslovnih prostora, od čega je 350 izdato u zakup odnosno regulisano Ugovorom o zakupu poslovnog prostora, a ostalih 46 poslovnih prostora su slobodni. Od ovog broja, 20 je u vrlo lošem ili neuslovnom stanju, a 10 slobodnih prostora se nalazi na neatraktivnim lokacijama. Tokom 2018. godine, Služba za privredu i upravljanje razvojem u Gradskoj upravi je obradila 650 zahtjeva i dopisa, koji su razmatrani gdje je vršen prijem stranaka i rješavanje tekućih problema oko korištenja poslovnih prostora i održavanje istih.

Uspješno je riješena problematika i ilegalan podzakup objekta "Dom mladih", koji je ustupljen nevladinim organizacijama koje se bave pitanjima mladih.

Također, uspješno je pokrenuta i realizovana licitacija objekta "Gradske kafane" koji je u fazi rekonstrukcije. Završetak radova je planiran u prvom kvartalu 2019. godine.

Urađena je sanacija, renoviranje i promjena krovova na poslovnim prostorima u ulici M. S. Serdarevića i ulici Željeznička (MZ Blatuša) u iznosu od 51.480KM sa PDV-om. Vršene su aktivnosti po potrebi na tekućem održavanju poslovnih objekata (elektro-radovi, vodoinstalaterski radovi kao i drugi poslovi po zahtjevu stranaka-zakupaca, predsjednika mjesnih zajednica i sl.)

Od 2005. godine, Agencija ZEDA upravlja Biznis inkubatorom Zenica koji predstavlja institucionalni oblik podrške ostvarenju i razvoju poduzet-

ničke ideje i raspolaže sa 20 kancelarijskih i 32 radionička prostora. U okviru Biznis inkubatora Zenica djeluje 36 preduzeća. U 2018. godini Inkubator je napustilo 6 preduzeća, a u proces inkubiranja ušlo 8 novih preduzeća. Osnovni cilj ovog Inkubatora jeste pomoć pri razvoju ekonomije i poduzetništva podstičući početnike, MSP da uz subencioniranu cijenu stanarine, savjetodavnu pomoć i što manje troškove započnu vlastitu privrednu djelatnost, razvijaju se, te osposobe za samostalno djelovanje.

POSLOVNI PROSTORI ZA IZDAVANJE U ZAKUP

Na javni poziv Gradske uprave za izdavanje u zakup poslovnih prostora koji su u vlasništvu i na upravljanju Grada Zenice, pristiglo je 15 ponuda, koje su analizirane i vrednovane, a ugovori su potpisani sa 9 zakupaca čije su ponude prihvaćene kao najbolje.

Javnim pozivom ponuđen je 41 poslovni prostor, površine od 10 do 230 metara kvadratnih, po cijeni koja je varirala zavisno od lokacije, od 2 do 18,9 konvertibilnih maraka po metru kvadratnom na period od 5 godina.

GRADSKA KAFANA U ZENICI TREBALA BI PONOVO OTVORITI SVOJA VRATA

Društvo za proizvodnju, trgovinu i usluge LS-Invest iz Zenice na temelju idejnog projekta koji je izradila "Lativa" iz Sarajeva već je počelo s izvođenjem radova i adaptacije Gradske kafane u Zenici koju je nakon provedenog javnog oglasa dobilo na zakup u trajanju od 15 godina.

Ugovor o zakupu u Gradskoj upravi potpisali su Gradonačelnik Zenice, Fuad Kasumović i vlasnik LS-Investa.

Gradska kafana je površine 650,65 kvadratnih metara, a investitor će koristiti i podrumске prostorije površine 156,35 kvadratnih metara, te javnu površinu trga od 990 kvadratnih metara.

Ljetna bašta ispred i sa strane objekta bit će površine 176 kvadratnih metara.

Nadzor radova vrši Javno preduzeće za prostorno planiranje i uređenje grada Zenica, a rok za završetak radova je šest mjeseci.

ZENICA KAO PRIMJER RAZVOJA DRUGIM GRADOVIMA

Gradska uprava Zenica je u proteklom periodu aktivno radila na razvoju Zenice i koristila sve dostupne mehanizme i raspoložive instrumente koji omogućavaju kontinuiran razvoj grada, poboljšanja poslovnog i životnog ambijenta. Brojne pokrenute aktivnosti u 2018. godinu realizaciju će nastaviti i u 2019., a korak po korak, Zenica se kontinuirano razvija stvarajući sve potrebne preduslove za poslovanje i življenje u gradu sa evropskim standardima.

IZDAVAČ: Grad Zenica; **PRIPREMA PUBLIKACIJE:** Služba za privredu i upravljanje razvojem i Zenička razvojna agencija ZEDA; **AUTORI TEKSTOVA:** Armin Mujkić, Maida Mujanović, Ajna Dedić, Maša Škrbić; **FOTOGRAFIJE:** Mirza Subašić; **DTP:** Emir Čaplja; **ŠTAMPA:** MeligrafPrint Zenica